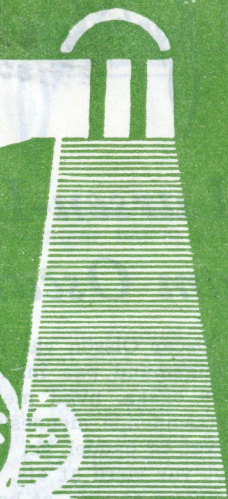

Kyrbåken

Nr 2—3
1950

Pris
20 öre

Aktuellt:

Rapporter

Motioner

Arbets- och
dagordning

NYTT MÅL I SIKTE

Som framgått av cirkulär till samtliga loger har en ny tävling Mål i sikte inletts från halvsekelskiftet. Tävlingen upptar delvis nya bestämmelser om poängbedömningen. Priser utdelas dels kvartalsvis och dels för hela tävlingsperioden. För den slutligen bästa logen har anskaffats ovan avbildade vackra relief Snöfrid. Om tävlingen läses på sid. 7.

Larsen-Ledet om Oscar Olsson

Oscar Olsson var ikke alene en foregangsmand paa mange omraader. Han var ogsaa, hvad mere er et bravt og rettænkende menneske. En ridder uden frygt og daddel. En ven og medarbejder, det var værd at eje. Det er ingen overdrivelse at sige, at hans mægtige skjæg vakte fourore fra pol til pol, og at det var en fornøjelse og en ære at vare i følge med det. Han følte saa omtrentlig, at sol og maane stod stille, naar verdensskjægget tonede frem. I hvert fald kom trafikken paa Times Square i New York og State Street i Chicago i ulave, naar Oscar passerede fortovet.

Da jeg stiftede distriktsloge i Sierra Leone, var de sorte brødre sa elskværdige at bede mig komme igen, naar storlogen skulle indvies.

— Nej, sagde jeg. Saa kommer verdenschefen himself.

— Verdenschefen?

— Ja, Oscar Olsson, svarede jeg og tog Oscars billede op af lommen. Da foldede negrene deres hænder i stille betagelse. Saa meget skjæg var aldrig set paa de breddegrader! Jovisst maatte det være Oscar, der kom.

En aften for aartier siden sad vi paa en tingeltangel-kabaret i St. Paulikvarteret i Hamborg. Musikken standsede, og publikum strakte hals, da vi tren ind. Og aftenen igennem blev Oscar ved med at være den krumtap, hvorom begivenhederne drejede sig. Hvad ønsker hr. professoren, spurgte dirigenten hver gang et numer var til ende. Og ved forespørgslen bukkede han ærbødigt for Oscar.

Jeg trak ham en dag ind paa en afholdskafe, jeg havde fundet i Zürich. Snakken standsede, da gæsterne saa Os-

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Red. och ansv. utgivare:

H. Norling, Vinkeltået 12 C,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.

Postgirokonton 7715

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1950

3211

Ernst Strandmans minne hyllas

Ruben Wagnsson om Strandman

Årets storlogemötesmärke upptar Ernst Strandmans bild. Avsikten var att på detta sätt hylla Strandman på hans 80-årsdag den 25 april i år. Så blev det nu inte utan märket får i stället bli en hyllning av Strandmans mycket långa och tragna arbetsdag i God-

car. Og samtlige seks serveringsdamer stillede sig i en rundkreds om vort bord. Det blev de staaende, stive, forstenede.

— Ja, dette er altsaa Odin, brød jeg tavsheden. De kender nok Odin? (Pigerne nikkede.) Men kom kun nærmere. Han bider ikke. De flyttede sig et par skridt, men stod stadig ranke og ubægelige som graner.

— Prøv at rykke ham i skjægget, inviterte jeg.

— Tør vi, hviskede en af dem.

— Ja, prøv blot, sagde sej.

Forsiktig strakte seks pighænder sig frem og rykkede den store mand i haarvæksten.

Oscars latter rungede gennem lokalet, hjerteligt og vedvarende, og vi lo alle med.

— Men det er da hundrede aar siden, Odin regerede, sagde en af pigerne. Han maa da være meget gammel.

— Nei, svarede jeg. Odin er født paa ny og er lige fyldt fjorten aar. Man undrede sig saare.

En dag for mere end tredive aar siden kom jeg til Bleking for at tale ved en sommerfest.

Manden, der tog imod mig på stationen, betroede mig, at gubben Olsson i kvæld skulle tale i Växjö.

— Gubben Olsson, spurgte jeg, Hvem er det?

Det är två stora förluster Godtemplarorden lidit på endast två veckors tid. Först gick Oscar Olsson bort, nu har han följts av Ernst Strandman. De båda må ha varit varandra olika i mycket, i ett var de dock varandra lika: i varm nitälskan om Godtemplarorden och i livslångt arbete för dess framgång. Jag kände det som ett tungt ansvar att efterträda Ernst Strandman. Jag hade lärt mig uppskatta hans plikttröhet och samvetsgrannhet, egenskaper som jag sett hos honom inte minst under min tid som distriktemplar. Framförallt under de första åren av min tid som ordenschef hade jag ett mycket gott stöd i Ernst Strandman, som då fortfarande tillhörde verkställande utskottet inom Storlogen. Även sedan Strandman lämnat ordenschefsposten hade han ett betydande inflytande på ordensledningens beslut — man lyssnade gärna till hans kloka, alltid balanserade råd och frapperades av hur han in i ålderns höst behöll sitt sinnes spänst och sitt intellekts klarhet. Hans nobla väsen och hans väfnasthet ska alltid leva i minnet hos dem, som haft förmånen att samarbeta med honom.

Ruben Wagnsson.

templarordens tjänst. Reliefens upphovsman är konstnären Karl Hultström. Märket har sedan präglats av Sporrong & Co.

— Det er da Oscar med skjægget.

— Oscar med skjægget! Men han er da ingen gubbe. Han er vel ikke mere end godt og vel konfirmeret.

— Jo, svarede manden med bestemt-
hed. Han er meget gammel. Det var haarpragten, der forvirrede baade Bleking og den øvrige verden. Den skabte baade alder og værdighed.

Men vi, der kendte Oscar, vidste, at der bankede et ungt og ildrødt hjerte, først bag hans brune, siden bag hans graa skjæg.

Og vidste man det ikke, saa behøvede man blot at se og høre ham blandt unge, ligegyldigt fra hvilket land de var. Hans dybe og hjertelige latter rungede da fra verdensdel til verdensdel. Han var den gladeste af alle glade, den mest rebelske af alle rebeller, den yngste af alle unge. Ja, han var kun lige fyldt fjorten aar.

Trist, at en saa ung mand skal dø. Underligt at tænke sig, at hans pragtfulde manke aldrig mere skal forekønne vore rækker. Ubegribeligt, at vi ikke mere skal høre hans haa-haa. Vemodigt, at saa megen ild er slukket.

Tak, Oscar, for glade stunder, for godt samarbejde og for trofast kammeratskab.

Larsen-Ledet.

Arbetsordning

Lördagen den 25 mars

(Jungfru Marie Bebildelsedag)

11.00	Distriktslogens 65:e årsmöte öppnas
11.30	Reception i distriktslogegrad (Gradansökningar till DS. Gradavgiften 3: — lämnas vid uppropet).
12.15	Parentation
12.45—13.15	Rast
13.15—15.30	Session
15.30—17.00	Middagsrast
17.00—17.30	Reception i storlogegrad i samband med extra storlogemöte
17.30—19.00	Session
20.00	Samkväm

Söndagen den 26 mars

11.00—14.00	Session
14.00—14.30	Rast
14.30	Ev. fortsatt session

Rådets rapport

Distriktsrådet får för verksamheten under 1949 avgiva följande redogörelse.

Distriktsrådet har under året hållit 4 sammanträden och VU, som bestått av DT, DS och DSk, har haft 5 sammanträden varjämte VU och vissa specialtjänstemän haft 5 sammanträden.

Missioneringen.

Någon planmässig missionering i vädertagen bemärkelse har icke förekommit. God propaganda för godtemplarorden utförde dock Godtemplarbussen, som turnerade i distriktet under tiden 1—28 februari. Under tiden 30/3—11/4 besöktes distriktet av riksinstruktören str Gunilla Borgström. Under dessa 13 dagar hölls en kretskonferens i vardera Njurunda och Skön—Alnö kretsloger. Möten hölls i 12 loger, och då de mötesanordnande logerna anmodats inbjuda närliggande loger kunde 27 loger nås av str Borgströms instruktion. Vid logernas olika högtidsdagar m. m. har distriktsrådets medlemmar och även andra hållit föredrag. Enligt den redogörelse för hela landet, som upprättats centralt, har inom distriktet under tiden 1/1—30/11 hållits 6 kurser och 15 instruktionsmöten med 26 föredrag och 1.136 deltagare. 103 propagandamöten med lika många föredrag har hållits med 13.093 deltagare. I de senare ingår ett mycket stort antal lekaftnar där kortare anföranden om nykterhet och godtemplarorden hållits. Str Carola Persson har svarat för det stora flertalet av dessa lekaftnar.

Samlingsdagar.

45 samlingsdagar har planlagts för 49 loger, 41 möten för 45 loger genomfördes programenligt och 4 möten för 4 loger måste av olika anledningar inställas. Samlingsdagarna koncentrerades med några undantag till tiden 11—25 sept. Genom dessa tidiga samlingsdagar

kommo många loger i gång med sitt arbete betydligt tidigare än vad eljest skulle varit fallet.

Krets- och logerårskonferenser.

Gemensamma krets- och logerårskonferenser har hållits i varje kretsloge under tiden 31/8—18/9. En del av dessa konferenser voro sojligt nog dåligt besökta. Faktum är att en hel del loger icke voro representerade, och dock hade kallelser i god tid utsänts till samtliga loger. Det är beklagligt att det fortfarande finnas så många logeråd, som icke känna sitt ansvar. En bättring härvidlag måste komma till stånd. Distriktsrådet förstår att det på många håll kan finnas svårigheter, men just därför är det så mycket mera angeläget att representanter för rådet får komma till tals med representanter för loger på sådana platser. Kanske kan i alla fall idéer och uppslag komma fram, som visa sig vara till nytta för ett fortsatt gott logearbete.

70-årsjubileet.

Offentliga möten och fester eller enskilda högtidsmöten för att fira Ordens 70-årsdag har hållits på ett flertal platser i distriktet. I samband med jubileet infördes i samtliga tre tidningar i Sundsvall en helsidesannons, som väckte stor uppmärksamhet. Tidningarna upplät välvilligt stort utrymme för artiklar om godtemplarorden dagarna före och efter jubileet, för vilket distriktsrådet tackar.

Nedlagd loge.

Under året har logen 3194 Pingstliljan i Överturingen nedlagts. Logen har under en längre tid icke arbetat och undersökningar verkställda av Borgsjö—Haverö kretsloge visade att förutsättningar för fortsatt logeverksamhet i Överturingen icke var för handen. Distriktsrådet kommer emellertid att vidtaga åtgärder för att om möjligt reorganisera

logen, då vissa tecken senare visat sig tyda på att förutsättningar härför finnas.

Medlemsantalet.

Medlemsantalet har, som framgår av särskild statistik, minskat med 13 under året. Distriktsrådet hade hoppats att kunna redovisa ökning för år 1949. Detta gick nu inte, men får vi hoppas att botten nu är nådd och att distriktslogen åter skall öka sitt medlemsantal under 1950. Vissa tecken tyder på att så kommer att bli fallet. Hade inte några loger under sista kvartalet företagit, som det vill synas s. k. utrensningar, skulle medlemsantalet ha visat någon ökning. I samband med denna fråga om s. k. utrensningar, är det distriktsrådet angeläget att påminna om vikten av ett fullgott uppbördssystem. Vi har inte råd, att på grund av bristfällig inkassering av kvartalsavgifter med ty åtföljande utslutningar på grund av just bristande betalning, förlora hundratals medlemmar pr år. Detta är en fråga som logerna måste ägna den allra största uppmärksamhet.

Rapporteringen.

Rapporteringen har under året glädjande nog påtagligt förbättrats. Fortfarande finns dock några loger, som genom sin sena rapportering saboterar distriktslogens rapportering till Storlogen. En glädjande sak betr. kvartalsrapporteringen är emellertid att logerna nu äntligen börjat inse nödvändigheten av att rapporten ifylles på alla punkter. För första gången på många år har DS nu kunnat insända en fullständig rapport till Storlogen.

Betr. den ekonomiska rapporten samt logerårsrapporten är förhållandena långt ifrån bra. Till den 1 mars, till vilken tid dessa rapporter enligt grundstadgarna skola vara insända, hade endast 18 loger insänt ekonomisk rapport och endast 7 loger insänt logerårsrapport. Här bör en bättring med det snaraste komma till stånd.

"Mål i sikte".

I rikstävlingen "Mål i sikte" utlystes inom distriktet en etapptävling omfattande tiden 1/7 1948—31/3 1949. Bästa kretsloge blev Sundsvall—Tuna med en sammanlagd poängsumma av 1.351, vilket gör i genomsnitt 135,1 poäng pr loge. Bästa loge blev 241 Dalens Stjärna med 452 poäng. För att ytterligare stimulera logerna i denna tävling utlystes en ny etapptävling inom distriktet omfattande tiden 1/4 1949—30/6 1950. På grund av att rikstävlingen upphör med utgången av år 1949, och en ny rikstävling under namnet "Nytt mål i sikte" påbörjas den 1 jan. 1950, har etapptävlingen på grund av tekniska skäl måst ändras att omfattas endast tiden 1/4—31/12 1949. Bästa kretsloge i denna andra etapptävling, som var en direkt fortsättning på den

Föredragningslista

första, blev Sundsvall—Tuna kretsloge med en sammanlagd poängsumma av 3.547, vilket gör i genomsnitt 354,7 poäng pr loge. Bästa loge blev ånyo 241 Dalens Stjärna med 1.037 poäng. I rikstävlingen har ingen av distriktets loger kunnat hävda sig. För övrigt hänvisas till fullständig poängtabell på annat ställe i årsmötestrycket.

Anslag.

Anslag har under året erhållits från landstinget med kr. 3.130:—, vilket är åtskilligt högre än under år 1948. Dessutom har anslag beviljats av flertalet av Medelpadskommuner. Distriktsrådet tackar för erhållna anslag.

Donation.

Distriktslogen har av Östermalms Fastighetsällskap, som numera upphört, erhållit en donation på kr. 8.000:— att förvaltas under namn av "Logen 160 Lyckans Minnesfond". Donationens avkastning skall enligt gåvebrevet användas till stipendier för beivrande av godtemplar- eller folkhögskolekurser.

Lotteriet.

I godtemplarordens lotteri hemtogs 5.000 lotter. Distriktsrådet beslöt för att stimulera intresset för försäljningen, att logerna skulle få en viss återbäring på distriktslogens förtjänst av lotteriet i proportion till försålda lotter. Sorgligt nog gick icke försäljningen så bra som rådet hoppats, och fortfarande finns ca. 800 lotter oredovisade, vilket gör att distriktslogen, som givetvis måste redovisa för hemtagna lotter till Storlogen, gör en förlust, varför någon återbäring till logerna inte kan göras.

Jubileumsbil.

På initiativ av folkuppbådskonsulenten br Levin Andersson hölls i Örnsköldsvik den 22 sept. en konferens med distriktstemplarna i Medelpad, Ångermanlands och Ångermanlands norra distriktsloger för dryftande av möjligheterna att gemensamt för dessa distriktsloger anskaffa en s. k. jubileumsbil med underhållningspatrull och ev. gemensam ombudsman. Vid efter konferensen vidtagna undersökningar i resp. distrikt, visade det sig att förutsättningar för frågans realiserande icke förefanns.

Förslag till ny ritual.

Förslag till ny ritual har under senare delen av året och början av 1950 provats i en del loger i distriktet. Med ledning av inkomna remissvar från dessa loger har distriktsrådet att avgiva sitt yttrande till Storlogen.

Rikskursstipendier.

Stipendier för beivrande av rikskurser har tilldelats följande ordenssyskon: Algot Nilsson, 264 Stridshjälten, kursen "Världsbild och livsåskådning", Lennart Karlsson, 156 Rätt och Sanning, Yngve

2. Mötets öppnande
3. Godkännande av arbetsordning
3. Val av justeringsmän och referent
4. Ordenskommitténs förslag till valkommitté
5. Fullmaktskommitténs rapport nr 1
6. Reception i distriktslogegrad
7. Parentation
8. Fullmaktskommitténs rapport nr 2
9. Utdelning av förtjänstplaketter och priser
10. Behandling av rådets och tjänstemännens rapporter
11. Finanskommitténs utlåtande om arvodet och traktamenten
12. Beslut om vilka som skola tillhöra rådet
13. Val av tjänstemän
14. Val av revisorer
15. Extra storlogemöte med reception i storlogegrad
16. Installering
17. Anförande av Storlogens representant, dir. Karl Wennberg, Stockholm
18. Val av 3 storlogeombud och 6 ersättare
19. Ordens- och finanskommittéernas yttranden över rådets och tjänstemännens förslag samt inkomna motioner
20. Rapporter från distriktslogens kommittéer, finanskommitténs förslag ang. anslag och valkommitténs förslag till ledamöter.
21. Beslut om tid och plats för nästa distriktslogemöte
22. Godkännande av utgifts- och inkomstat
23. Resefördelningskommitténs rapport
24. Under mötet ev. framkomna ärenden
25. Avslutning

Björklund, 4753 Båljan, Godtemplarkursen, Hilding Lärsson, 157 Flink och Färdig, Lotty Norrbo, 2058 Vivan, Körledarkurs, Olaf Heed, 264 Stridshjälten, Talarkurs, Martin Udén, 4753 Båljan, Gymnastikkurs.

Folkhögskolestipendier.

Folkhögskolestipendier har tilldelats följande ordenssyskon: Margareta Sund, 264 Stridshjälten, Linnea Andersson, 3194 Pingstliljan, Ruth Jonsson, 356 Gambettas Minne, Stig Olsson, 369 Sundhet, Lennart Karlsson, 4753 Båljan.

Ombudsmannen.

I enlighet med distriktslogens beslut har under året anställts ombudsman under en tid av ca. 5 mån. fr. o. m. den 10 okt. Ombudsmannen br Sigvard Olsson torde vid det här laget ha besökt samtliga loger i distriktet, varför åtminstone alla aktiva ordenssyskon har haft tillfälle att träffa honom. Vi hänvisar för övrigt till ombudsmannens egen rapport.

Slutord.

Som framgår av siffrerapporter har den mångåriga stora medlemsminskningen avstannat. En sådan liten minskning som årets hade kunnat undvikas om inte några loger passat på att städa medlemsmatrikeln vid årsskiftet, eller om man skaffat några få nya medlemmar till. Sista kvartalet visar emellertid en utveckling åt rätt håll och 1950 måste bli ett medlemsökningens år. Det nya halvseklet måste liksom det gångna inledas med en våldsam offensiv inom vår

organisation. Först och främst måste vi skaffa oss många nya medlemmar, sedan fostra och utbilda dem till kunniga och arbetsvilliga godtemplare och samhällsmedlemmar, och med dem som redskap forma samhället efter vår vilja.

Under året har vi haft br Sigvard Olsson anställd som ombudsman en tid. Vi tacka honom för hans insats. Utan denna hade resultatet knappast blivit så bra som det ändock är. På flera håll har man kommit i gång riktigt bra, men flera loger och platser tarva kanske flera års verksamhet av samma slag innan man kan säga att arbetet där går bra. Distriktet behöver en ombudsman under flera år framåt, kanske alltid. Förutsättningarna härför måste skapas. Ett förslag därtill finnes på annan plats i årsmötestrycket. Distriktsrådet känner väl till vad som behöver utträttas på många ställen, men ingen av dess ledamöter har tid att utföra de många uppgifterna. Härtill behöver distriktet en person som får tillräcklig tid att ägna sig åt saken. Om någon eller några av distriktslogens medlemmar har tid och möjlighet att fullgöra allt det arbete som erfordras utan ombudsman, bör den eller de stiga fram och åtaga sig den uppgiften. Det nuvarande rådet kan det icke.

De närmaste åren kommer att kännetecknas av debatt om spritbruket, individen, samhället. Vi alla måste vara aktiva och positiva i den debatten. Grundförutsättningen härför är aktiva medlemmar, aktiva loger. Det förefaller som

Rapport över LSN:s verksamhet

inom logerna lydande under Medelpads distriktsloge
av IOGT arbetsåret 1949

I egenskap av LSN i Medelpads distriktsloge får jag härmed till Storgens LSN samt till Medelpads distriktsloges årsmöte 1950 avgiva följande berättelse för rubricerade verksamhet.

Grund- och kretslogernas rapporter

I år liksom under tidigare år nödgas jag konstatera hur illa rapporteringen skötes ute i de olika kretsarna och grundlogerna. Det finns kretsledare som varit det under hela den tid jag tjänstgjort i distriktet och ännu inget år lämnat rapport. Nog vittnar detta i stor utsträckning om hur pass allvarligt man tar på uppgiften att vara tjänsteman i kretslogen. Att det skall vara så svårt för LSN-are att skriva en rapport det trodde jag aldrig. Hur kan man över-

om dessa förutsättningar håller på att skapas.

Vi tacka för varje insats i årets verksamhet, vänta ännu större under det nya som kännetecknas främst av att IOGT i Medelpad går framåt.

Distriktsrådet föreslår

distriktslogen beslutar att

1. Distriktsrådet anordnar samlingsdagar i om möjligt samtliga distriktsloger;
2. Missioneringen ledes och planlägges i samråd med kretsloger och att särskild hänsyn tas till Folkuppbyggdets planer och de beslut som fattas enligt nedan;
3. Kretstemplare eller deras ersättare får kallas till råds- eller vu-sammanträden i den omfattning som anses nödvändigt;
4. DUL:s plan och anslagsäskanden för verksamheten godkännes;
5. DSL:s plan och anslagsäskanden för verksamheten godkännes;
6. DLSN:s plan och anslagsäskanden för verksamheten godkännes;
7. DIL:s plan och anslagsäskanden för verksamheten godkännes;
8. Anslag beviljas till
 - a) Folkhögskolestipendier
 - b) Rikskurser
 - c) Antialkoholbyrån
 - d) Sjukbesökskommittén
 - e) Reformatorns distriktsombud;
9. Distriktsrådet anställer ombudsman för behövlig tid;
10. Kretskonferenser anordnas på lämpliga tider och ställen;
11. Särskild vikt lägges vid instruktion i organisations- och ordensmässigt arbete i logerna;
12. Medel till den utökade verksamheten anskaffas genom bildande av aktivitetsgrupper inom distriktet enligt särskilt förslag, som återfinnes på annan plats i årsmötestrycket.

Sundsvall den 1 mars 1950.

Distriktsrådet.

huvudtaget begära att något arbete ute i samhället skall kunna bli utfört när de som skall vara ledare för ett sådant arbete inte kan åstadkomma att ifylla en blankett. Det måste snarast bli en annan ordning inom distriktet. Jag har även i år nödgats besöka vissa platser för att få nödiga uppgifter. Under dessa tillfällen har jag kunnat konstatera hur olika arbetet bedrivs på olika håll. Det förekommer att anslag lämnas till loger av nykterhetsnämnderna för anordnande av kurser och propaganda. Det är troligt att flera nykterhetsnämnder skulle lämna anslag om LSN tog sin uppgift på allvar och gjorde nödig framställning. I vissa kommuner förekommer aktivt politiskt arbete av godtemplarna. Man konstaterar att i dessa kommuner betyder det en hel del vad godtemplarna vill. Jag vill i detta sammanhang uttala mitt personliga tack till de godtemplare som i en köping under året lyckades förmå fullmäktigemajoriteten att avslå en framställning om pilsnerrättigheter. Om vi alla följde deras exempel och utåt vågade hävda att vi är godtemplare skulle vi nå verkliga resultat. Någon förbättring av nykterhetstillståndet kan man inte skönja. Snarare tvärtom. Fylleriet tycks utbreda sig på bredden. Allt flera medborgare skaffar sig motbok. Ungdomsfylleriet är också oroväckande. Förtäring av restaurangsprit ökar, flera och flera medborgare söker sig till restaurangerna. Även vissa fackföreningar som tidigare alltid firade sina sammankomster i Folkets hus och godtemplarlokalerna där manifesterade sin vilja att skapa ett bättre samhälle har numera övergått till att fira sina jubileer på guldkrogen. Dessutom har man anledning att oro sig inför att umgängeslivet i hemmen blir mer och mer sprit- och vinbetonat. Det är beklagansvärt när det gått så långt att om en del kvinnor sammanträder eller håller syjunta skall det nödvändigtvis förekomma förtäring av vin och i vissa fall sprit. Distriktet har även i år tillförts en del inkomster genom anslag från olika kommuner. Om vår representation i riksdag, landsting och kommunalfullmäktige hänvisas till särskild rapport.

Möten och föredrag

Under det förflutna året har jag medverkat med flera föredrag ute i distriktet. Dels på logemötena dels på nykterhetsfolkets dag samt under 70-årsjubileet. Dessutom har jag talat på möten anordnade av andra än godtemplarloger. Den planerade konferensen med LSN har framflyttats och skall anordnas efter distriktsmötet. En del av föredragshållarna kan inte göra sig ledig för besök i Sundsvall förrän i april. Under januari 1950 hölls en konferens i Stockholm för samtliga distriktsledare. Resultatet av den konferensen kommer

att givas till de olika LSN i loger och kretsar under 1950.

Tidningspressen

Till i Sundsvall utkommande tidningar riktar jag ett uppriktigt tack för deras goda vilja att alltid publicera de artiklar, som till dem insändes och behandlar nykterhetsarbetet. Flera av oss skulle säkert kunna göra en hel del genom tidningspressen, och omtala för allmänheten vad godtemplarorden är och vill. Dessutom anser jag det borde vara en hederssak för varje LSN att sprida Reformatorn.

Val av förtroendemän

Under 1949 har inga allmänna val förekommit. Vissa val förekommer ju i december månad varje år i de olika kommunerna. I vissa kommuner har omval företagits av de som var valda tidigare. I andra har vissa nyval förekommit. Vid ett sammanträde i en politisk organisation som skulle uppsätta kandidater till olika poster uppträdde godtemplare som föreslog motståndare till nykterhetsrörelsen. Andra godtemplare bedrev agitation mot helynktra kandidater. När man så har fattat sin uppgift att värna om de helynktra, så måste jag säga det är illa ställt. Och detta därtill att det var aktiva godtemplare, som borde ha förstått hur nödvändigt det är att få nya personer i sammanarbetet. Här kan man faktiskt utbrista som en känd person i distriktsrådet yttrade vid ett tillfälle, "om man finner sådan frukt på det friska trädet, vad skall inte då finnas på det torra".

Under innevarande år skall allmänt val till landsting och fullmäktige äga rum. Skall det lyckas oss att i år erhålla ett större antal helynktra ledamöter är det nödvändigt att redan nu börja planera för kandidatnomineringen. Det finns i det läget ingen annan väg att gå än genom de olika politiska partierna. Hela vårt samhälle är fullständigt politiserat och samtliga valsedlar upprättas på deras möten. Det är därför vi måste delta här och föreslå vårt folk och samtidigt se till att de kommer på valbara platser. Kom ihåg att dessa partier håller omröstning bland medlemmarna. Deltag i omröstningen och rösta fram godtemplarna. Tänk på att det blir mer och mer vanligt i kommunerna att det sökes pilsnerrättigheter. Om vi väljer vårt folk kan vi med säkerhet räkna med att dessa ansökningar blir avslag. Se därför till att verksam öka nykterhetsrepresentationen.

Slutord

I min optimistiska tro hade jag väntat att samtliga LSN skulle visa sig mera verksam under 1949. Jag hade väntat ett 100 procentigt rapportering och jag hade hoppats kunna säga Distriktslogen

och Storlogen att samarbetet mellan loger och andra organisationer i Medelpad var mycket god. Alla mina förhoppningar har grusats. Vad kan nu detta bero på? Har man männe fortfarande den uppfattningen ute i våra loger att till LSN kan vi välja även en som sällan eller aldrig går på logen. Hur skall en sådan medlem kunna leda ett samarbete, hur skall han kunna påverka omgivningen och hur skall den kunna göra en insats när han ingenting vet om verksamheten. — Kanske han inte ens får veta att han blivit vald. — Vi måste välja aktiva godtemplare, som är villiga att samarbeta med andra, personer som är aktiva i politiska organisationer och som vill en sådan utveckling att flera och flera godtemplare blir samhällsarbetare. Låt oss vara överens om att 1950 skall bli ett arbetsår när vi gemensamt skall medverka till att säkra Ett nytt mål i sikte.

I anledning av att 1950 är ett valår anhålles att Distriktslogen måtte anslå 450:— kr för LSN-verksamheten.

Vivstavarv den 20 febr. 1950.

THURE LINDH

—•—

Till

Medelpads Distriktsloge

Sundsvall

Undertecknade, som tjänstgjort som distriktslogens sjukbesökskommitté under år 1949, får härmed avgiva följande rapport:

23 besök å Länslasarettet

4 „ „ Länssanatoriet

1 „ „ Epidemisjukstugan

1 „ „ Sidsjöns sjukhus

1 „ „ Sundsvalls Sjukhem

Detta har dragit en kostnad av kr. 109:70.

De sjuka ordenssyskon som erhållit besök och blommor framföra genom kommitterade sitt tack till Distriktslogen.

Sundsvall den 22/2 1950.

Anna-Greta Åström. Hulda Eskilsson.
Gustav Samé.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

MEDLEMSSTATISTIK

1 januari—31 december 1949.

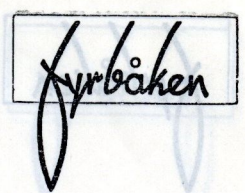
Antal loger den 1/1	55		
Antal loger den 31/12	54		
Minskning under året: 1 loge (3194 Pingstliljan).			
Medlemsantal den 1/1	3.701		
Medlemmar i åter rapporterade loger	82		
Nya medlemmar	381		
Intagna från ungdomsloge	77		
Intagna från SGU	3		
Inklarerade	33		
Aterförenade	6	582	4.283
Uteslutna för löftesbrott	40		
Uteslutna av andra orsaker	222		
Utklarerade	41		
Utgångna	160		
Döda	42		
Medlemmar i icke rapporterade loger	90	595	595
Medlemsantal den 31/12	3.688		
Minskning under året	13		

KRETSARNAS MEDLEMSANTAL

303 Ljusningsranden	27	27	27	30	37	+ 10
1960 Magnus Huss	87	91	91	96	104	+ 17
1973 Fridshemmet	124	118	118	119	120	— 4
2960 Nytt Ljus	26	24	23	23	22	— 4
3108 Vallens Framtid	26	31	21	24	28	+ 2
3194 Pingstliljan	8	nedlagd	—	—	—	— 8
5240 Kamratkretsen	12	12	12	12	12	—
5303 Ljungastrand	39	39	39	43	40	+ 1
BORGSJÖ—HAVERÖ	349			363		+ 14
195 Stödjepejaren	128	127	126	125	128	—
384 Riddar Huss	91	90	90	90	89	— 2
978 Fränsta Kämpe	80	85	85	85	84	+ 4
2050 Ljungan	63	57	61	61	72	+ 9
2985 Hoppets Hem	5	5	5	5	5	—
3116 Framåt	57	57	61	64	70	+ 13
4120 Nordens Kämpe	27	26	26	26	24	— 3
4577 Fredsstjärnan	27	27	27	27	43	+ 16
TORP—STÖDE	478			515		+ 37
101 Strid och Frid	49	47	47	45	45	— 4
156 Rätt och Sanning	211	221	229	229	227	+ 16
157 Flink och Färdig	196	195	190	189	186	— 10
158 Hälleberget	150	137	134	123	125	— 25
159 Harmoni	47	46	45	44	52	+ 5
229 Hoppets Stråle	25	29	29	29	32	+ 7
356 Gambettas Minne	58	58	58	58	67	+ 9
434 Segerkämpen	44	42	41	40	38	— 6
977 Tunaborg	94	95	101	101	104	+ 10
3583 Sättnaborgen	37	38	38	38	48	+ 11
SUNDSVALL—TUNA	911			924		+ 13
172 Livräddningsbojen	59	63	63	63	63	+ 4
264 Stridshjälten	359	323	316	316	302	— 57
1585 Stridsbasunen	164	162	142	139	140	— 24
1970 Senapskornet	8	8	8	8	8	—
2369 Ledstjärnan	105	107	112	109	110	+ 5
3525 Tidens Tecken	19	19	19	19	14	— 5
3715 Vinterbloss	47	45	45	45	44	— 3
4753 Böljan	60	58	58	60	62	+ 2
NJURUNDA	821			743		— 78
161 Välkomsthemmet	60	55	54	54	55	— 5
176 Folkets Vål	102	88	88	82	74	— 28
196 Enighet	20	20	19	19	19	— 1

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including a large signature that appears to be 'Erikslund'.

Margit Andersson
 1906 668
 Spöndery

NYTT MÅL I SIKTE

Tävling mellan grundloger, krets- och distriktsloger 1 jan. 1950—31 dec. 1951.
 Poängberäkning sker efter följande grunder:

För varje enskilt möte, bordssamtal, utflykt eller liknande logesammankomst (minimum 6 möten per kvartal)	5	poäng
För varje offentligt möte, samkväm, fest eller sällskapsafton	10	"
(Ordnar kretsloge offentligt möte i helt och hållet egen regi får kretslogen 10 poäng).		
För varje ny medlem i logen	5	"
Inga utestående kvartalsavgifter vid varje kvartals slut	10	"
Högst 10 % av medlemsantalet ej betalt avgifter	5	"
Fullständig kvartalsrapport i rätt tid	10	"
Ekonomisk årsrapport insänd före 1 mars	5	"
Logerådets verksamhetsberättelse insänd före 1 mars 1950 och 1951 ..	5	"
Fullständig biblioteksrapport insänd före 1 febr. 1950 och 1951	5	"
Arsprenumeration på Reformatorn: för varje procent i förhållande till medlemsantalet	1	"
för varje prenumerant	½	"
Fullständigt lag i frågetävlingen, minst 5 godkända deltagare	20	"
För varje rapporterad studiecirkel 1949—1950 och 1950—1951	10	"
Tillägg för varje cirkel i alkoholfrågan	10	"
Förarbetat bildandet av ny loge, ungdomsloge, scoutkår, SGU-avd.	25	"
Nettoökning under året för varje medlem	5	"
Nettominskning under året a v d r a g e s för varje medlem	—3	"
För krets- och distriktsloger räknas medeltalet på antalet loger inom resp. krets och distrikt den 1 jan. 1950.		

PRISER: Bästa grundloge varje kvartal en godtemplarfana
 Bästa kretsloge 1950

228 Skönborg	108	112	134	128	122	+ 14
241 Dalens Stjärna	50	71	80	72	76	+ 26
369 Sundhet	60	40	40	40	41	— 19
1134 Carlshem	19	28	32	37	43	+ 24
2961 Alnö Framtidshopp	29	29	29	29	29	—
SKÖN—ALNÖ	448				459	+ 11
193 Fredsförbundet	14	14	14	14	14	
1065 Segerns Banér	52	44	43	43	43	9
2051 Segerlönen	32	31	31	31	31	1
2057 Sädeskornet	13	13	13	13	13	—
2058 Vivan	175	178	178	178	159	16
2854 Vår Borg	43	40	40	44	38	5
4898 Vinterny	58	60	59	59	59	+ 1
5246 Bredsjön	61	63	59	59	58	3
TIMRA—HÄSSJÖ	448				415	33
249 Folkets Lycka	53	53	53	48	48	5
288 Vaksam	78	103	102	101	101	23
292 Samfundets Stöd	71	73	73	72	74	3
2290 Styrkan	11	11	11	7	7	4
3485 Skansbanéret	33	36	36	36	39	6
INDAL—LIDEN	246				269	23

Som framgår av ovanstående har 5 kretsloger ökat sitt medlemsantal, medan 2 kretsloger har redovisat minskning. Av logerna har 24 ökat sitt medlemsantal, 24 har minskat och 7 redovisat oförändrat medlemsantal.

Skönvik den 19 februari 1950.
 FRITZ GILLGREN
 DS.

J. E. Nilsson, S. J. Norberg, D. S. L. Hans. P. H. Harry 7
 V. P. P. P. P.

BANKETTEN

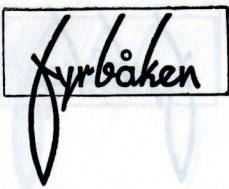
Bonniers Folkbiblioteks första kvartalsbok i vår, är en roman som inte försvinner i mängden. Den har sin egen oroliga nerv och skarpa profil, som får den att avteckna sig med ovanlig skärpa och fullödighet mot allt det fadda och oväsentliga, som just i detta ämne släpps ut åt en läsande allmänhet. Bara författarnamnet, Marika Stiernstedt, borgar för kvaliteten. Få svenska författare känner så väl som hon till den svenska aristokratin, dess förtjänster och svagheter, dess nervösa och internationellt betonade liv. Och få författare har — om uttrycket tillåts — en så lång praktik och gedigen utbildning inom författaryrket som just Marika. Hon kan skriva, hon vet vad hon skriver; därför väcker hennes böcker intresse.

I det fallet utgör Banketten inget undantag. Det är en "nödvändig" roman, en bok som författarinnan varit angelägen om att få skriva. Romanen är en tidsanalys av de sista decennierna, hur de gestaltat sig för de svenska industri-pamparna och stordirektörerna, speciellt åren före sista kriget. Det är därför samtidigt en överblick över förutsättningarna för andra världskriget. Hur och varför de olika stridande skapade sina maktblock. — Den förmögna stockholmsfamiljen Cottonn får spegla brytningarna i vårt samhällsliv av i dag. Där möter läsaren främst den framgångsrika bankiren själv, Jacob Cottonn, en viktig kugge i Sveriges produktionsmaskineri, hans högfärdiga hustru samt de tre barnen, alla misslyckade i faderns ögon. Pierre, en odåga av typen förgylld barungdom, Vica, bortskaamd, hysterisk, som ständigt måste ha pengar och sömntabletter till hands, olyckligt gift med en konstdoktor samt revolutionären Ivar, som slåss för det nya socialistiska samhället; han hatar kapitalister och dras bort från Cottonns lyxliv mot yttersta vänstern. Just på Jacobs stora 60-årsfest, då konventionella hyllningar en masse strömmar mot honom, brakar allt samman. Ett sorgebud dämpar glädjen och ett hemligt sår blottas. Cottonns måste ge upp sina tidigare ställningar och söka inrikta sig på en ny framtid. — Banketten är en bok, som öppnar vida framtida perspektiv, dess levande puls eggas, dess människokunskap är djup, varför man läser den med stigande intresse.

MARIKA STIERNSTEDT:
Banketten. BFB:s kvartalsbok. Pris inb. 5: 45.

Café METROPOL

KÖPMANGATAN 9. — Tel. 3964.
STALLET DÄR MAN TRIVS!
 Extra gott kaffe; egen brödtillverkning.

Anders Fløjstad i Trondheim død

De som hade tillfälle att besöka Trondheim åren närmast efter kriget minns alldeles särskilt en reslig kämpe, som alltid med synnerlig värme vände sig till de svenska besökarna. Det var Anders Fløjstad, en gammal man med ungt och oförstört sinne. Han är död och i vårt norska broderorgan skriver författaren Johan Bojer:

En svær rusk av en kar, med fint, rødlig ansikt og rolige bevegelser. Når han kom på gata så ruvet han jo, men på samme tid fulgte det med ham en egen trygghet: Han der kan vi stole på. Han kan være ung uten å bli gal, og gla uten å gjøre sprell. Slik var han da han var tjue og slik ble han som syttiåring, ja i grunnen var det liten forskjell å se på han Anders, om han ble aldri så gammel.

Vi gikk i sin tid på underoffisersskolen sammen, og siden ble vi begge kontorister, bodde på samme rom og sov i samme seng. Vår herre hadde gitt ham et godt humør, sint så jeg ham aldri, et grettent ord kan jeg ikke huske av ham. Vi kom så godt overens, enda han gikk så støtt på jorda, og jeg så titt fikk lyst til å fly.

En bondegutt i byen føler seg ofte ensom, og for å få et sted å søke hen til om kveldene meldte vi oss begge inn i godtemplarlosjen Samfundets støtter, som hadde lokale ute i Ila. Det angret vi ikke på. Fløjstad ble der all sin dag og steg i gradene og fikk tillitsverv på mange hold. Han ble den solide, arbeidssom borger og familiefar, aktet av alle han kom i berøring med. Da han gikk av som gammel fanejunker var han alt for ung til å unde seg hvile, Gud vet om han ikke var over de sytti, da han la iveri med sin kjente forretning i Prinsens gate.

Men så kom verdenskrigen og med den hans egentlige bedrift. Han stillet seg i spissen for Nasjonalhjelpen nordafjells, det ble en uhyre administrasjon, som han viste seg fullkommen voksen, det kom tog med varer fra våre naboland, merket Fløjstad, og for underofficeren måtte det være pussig, at han fikk oberster som underordnede. Og da det hele var over fikk han kongens fortjenstmedalje i gull, og det kan være vel og bra, men hvem er det så som har fortjent de høye gradene av St. Olav?

Nå går sola ned og å for deg, Anders, og vi andre står fattigere igjen. Om noen var en god borger, en dyktig arbeider, en trofast venn og en karakter av de sjeldne, så var det du.

Johan Bojer.

Føljande medlemmar av distriktslogen har under året avlidit

- 156 **Rätt och Sanning:**
Fru HILMA SÖDERLUND, f. 26 juli 79, gl 26 juli 93, kl 9 sept. 94, dl 5 nov. 99, sl 18 maj 02, isl 17 maj 17, d. 28 juni 49.
- 157 **Flink och Färdig:**
Fabrikör I. F. LOCKNER, f. 20 sept. 68, gl 28 jan. 07, kl 30 aug. 07, dl 15 maj 21, d. 15 febr. 49.
- 158 **Hälleberget:**
Fröken HULDA HAGSTRÖM, f. 18 nov. 76, gl 5 febr. 11, kl 1 mars 14, dl 3 maj 14, d. 29 jan. 49.
Agent EMIL FORSBERG, f. 25 nov. 72, gl 1 okt. 05, kl 23 mars 29, dl 20 febr. 34, d. 16 mars 49.
Cementarbetare ARVID ELIASSON, f. 20 juni 89, gl 23 febr. 13, kl 30 nov. 13, dl 31 maj 14, sl 11 juni 16, d. 19 mars 49.
Grundläggare DAVID LARSSON, f. 23 juli 66, gl 2 aug. 91, kl 10 jan. 92, dl 18 juni 92, sl 3 juni 00, d. 1 april 49.
Snickare AXEL PETERSSON, f. 3 jan. 74, gl 4 dec. 04, kl 5 mars 05, dl 3 juni 06, sl 10 nov. 29, d. 9 juli 49.
Järnarbetare WIKTOR LINDBERG, f. 12 jan. 87, gl 5 okt. 10, kl 5 juli 11, dl 8 april 12, sl 23 maj 20, d. 29 juli 49.
Fru ANNA MOBERG, f. 6 okt. 64, gl 14 okt. 06, kl 13 dec. 09, dl 10 nov. 29, d. 30 juli 49.
Arbetare J. G. WESTLING, f. 9 mars 77, gl 16 febr. 19, kl 28 febr. 26, dl 6 juni 27, d. 2 sept. 49.
- 228 **Skönborg:**
Fru HANNA PETERSSON, f. 17 dec. 82, gl 11 sept. 97, kl 7 maj 00, dl 11 maj 13, d. 11 sept. 49.
Fru CHARLOTTA SELANDER, f. 7 maj 72, gl 18 maj 99, kl 23 mars 00, dl 20 maj 01, d. 30 okt. 49.
- 241 **Dalens Stjärna:**
Slipare GUSTAF BERG, f. 27 dec. 69, gl 24 nov. 07, kl 1 sept. 08, dl 8 sept. 08, sl 30 maj 09, isl 27 maj 17, d. 13 okt. 49.
- 264 **Stridshjälten:**
Fru HULDA ANDERSSON, f. 8 okt., gl 5 nov., kl ?, dl 4 nov. 28, d. 8 maj 49.
AUG. NORDVALL, f. 1 juni, gl 19 dec. 15, kl ?, dl 25 maj 20, d. 7 maj 49.
- 303 **Ljusningsranden:**
Hemmansägare A. P. VIKSTEN, f. 1 mars 79, gl 16 nov. 02, kl 16 dec. 06, dl 1 sept. 07, d. 25 sept. 49.
- 369 **Sundhet:**
Arbetare EMIL HOLMBOM, f. 6 april 75, gl 16 sept. 91, kl 12 juni 94, dl 2 juni 95, sl 26 april 25, d. 5 april 49.
- 384 **Riddar Huss:**
Arbetare ALFRED GEORG LARSSON, f. 9 maj 78, gl 3 dec. 93, kl ?, d. 12 mars 49.
Köpman EDV. TRANBERG, f. 6 dec. 91, gl 7 okt. 06, kl 3 mars 12, dl 10 nov. 12, sl 10 nov. 29, isl 7 okt. 31, d. 10 dec. 49.
- 977 **Tunaborg:**
Fru OLGA SJÖHOLM, f. ?, gl 6 sept. 00, kl 22 sept. 01, dl 8 juni 20, d. 2 maj 49.
Fabrikör E. P. ERIKSSON, f. 26 aug. 83, gl 4 mars 00, kl 24 febr. 07, dl 12 mars 12, d. 15 nov. 49.
- 1065 **Segerns Banér:**
Skogsinstruktör ALBIN LODÉN, f. 13 maj 91, gl 07, kl 13 april 10, dl 26 maj 12, sl 8 juni 19, d. 2 maj 49.
- 1960 **Magnus Huss:**
O. M. BERGMAN, f. 25 juni 65, gl 28 febr. 94, kl ?, dl ?, sl ?, d. 13 juni 49.
- 1973 **Fridshemmet:**
Fru MIMMI STEN, f. 10 maj 84, gl 18 mars 06, kl 12 maj 09, dl 5 dec. 26, sl 6 juni 27, d. 31 jan. 49.
Förman OLOV OLSSON, f. 29 nov. 85, gl 29 okt. 99, kl 1 febr. 02, dl 26 mars 11, sl 14 jan. 12, isl 11 juli 32, d. 20 maj 49.
- 2050 **Ljungan:**
Arbetare PER ERIKSSON, f. ?, gl ?, kl ?, dl ?, d. 29 maj 49.

Rapport fr. distriktsstudieledaren

För studieverksamhetens arbets 1949—1950 får jag härmed avge följande preliminära rapport. Studieverksamheten avslutas i rapporthänseenden först den 30 april då årsrapporterna för studiecirk-larna skall vara centralexpeditionen till-handa, varför någon slutgiltig bild av verksamhetens omfattning icke nu kan avges.

Man torde emellertid utan orättvisa och med tillgång till hittills inkomna rapporter kunna karakterisera läget som en stabilisering i det tillstånd, som uppnåddes genom förra arbetsårets kraftiga frammarsch. Att så kunnat ske beror till icke ringa del på att distrik-tet gavs möjlighet att anlita en studie-instruktör under fyra veckors tid i sä-songens början. Därigenom kom flera friska initiativ till utförande på platser där studieverksamhet inte förekommit på många år. En större differentiering av ämnena för studiecirk-larna. Redan vid denna tidpunkt har emellertid fjol-årets totala siffra på 37 studiecirk-lar överskridits med en och anledning finns förmoda att denna siffra skall stiga yt-terligare, eftersom studieledningen har sig bekant att flera studiecirk-lar är i verksamhet utan att ha rapporterat. I detta sammanhang skall en from önskan uttalas om att studieverksamheten be-reds tillfälle att utnyttja en studie-instruktör även kortare tid på vårter-minen, eftersom logerna på många håll kommer igång med verksamheten sent och eftersom "konkurrensen" med de övriga studieorganisationerna är myc-ket skarp. Verkliga krafttag måste till för att IOGT skall kunna bevara en le-dande ställning på detta område. Inom distriktet har en markant framryckning skett i Sundsvall och Skön, medan Nju-runda och Torp—Stöde gått tillbaka.

Vad som gäller studiecirkelverksam-heten ifråga om slutgiltig rapport gäller även biblioteksverksamheten. Av hittills inkomna 23 rapporter kan emellertid en viss tendens utläsas, varför jag refere-rar dessa. Det framgår att antalet böc-ker i dessa bibliotek var vid årets början 14.792 och vid årets slut 15.307, vilket klart bevisar att bokbeståndet ökar starkt. Antalet nyförvärv är 601 och 187 böcker har avskrivits. 2.049 lån-tagare har lånat böcker i logernas biblio-tek i 17.466 fall, härvid är emellertid att märka att fyra loger inte rappor-terat antalet låntagare. Nio av dessa

bibliotek har en ungdomsavdelning och åtta bibliotek har handbokssamling.

I likhet med föregående år kommer den slutliga rapporten att återges i Fyrbåken.

Jag vill föreslå att distriktslogen be-viljar studieverksamheten samma möj-ligheter i anslagshänseende som tidigare år och tackar slutligen studiekommittén och andra medarbetare för ett synner-ligen gott arbete.

Sundsvall den 1 mars 1950.

HANS NORLING
DSL.

Dansk Good Templar

återger i ett nummer ett kåseri om un-derhållningen i logerna. Vi saxar ett lit-et avsnitt:

"Vi har dessværre så få enere indenfor I. O. G. T. Folk, der virkelig kan deres metier, og de kan jo nu engang ikke være alle steder. Og så er det, vi små middelmådigheder må i funktion med tale, sang og spil, og hvad vi nu kan finde på. Det kan være ubehageligt, fordi man erkænder sig egen uformuenhed og sine evners begrænsning. Men een ting ved jeg, vi kan gøre — uanset denne be-grænsning. — ejer vi ikke de store talen-ter i kunst og dramatik, og må vi erken-de vor mangelfuldhed m. h. t. oratorisk begavelse, een ting må og skal vi: sør-ge for altid at være ordentlig og grun-digt forberedt.

Alt for ofte skal vi — i siste øjeblik — til pr. telefon eller cykel — at arran-gere en aftens underholdning.

Alt for ofte møter vi med dilettantko-medie, hvor de agerende forvildede og hjælpeløse bevæger sig rundt på scen-en slagen med stumhed.

Alt for ofte må ØT eller programudval-gets formand indlede en logeaften — eller endog en festaften — med at gøre undskyldning, fordi man desvær-re o. s. v. — Det virker nedslående båd-e på medlemmer og besøgende, måske navnlig de siste."

DET ÄR ÄNNU EJ FÖR SENT
RAPPORTERA STUDIECIRK-
LARNA.

Somerset Maugham

Som tredje bok i Bonniers Folkbiblio-teks vårserie har utkommit den engel-ske författaren Somerset Maughams kända roman "Bortom all ära och red-lighet". BFB:s första bok i denna serie, Harry Martinsons "Nässlorna blomma", slutsåldes i en upplaga på 75.000 ex. på endast nio dagar, meddelas från för-laget. Somerset Maugham har ett väl-klingande namn hos de svenska bok-läsarna och när hans bok nu kommer i en billighetsserie, kan det tänkas att den blir en ny Martinsonsuccé.

Boken har väl en titel som lockar. Bortom all ära och redlighet måste lig-ga långt ifrån vårt söndersargade Euro-pa och det stämmer; författaren tar oss i boken med på en resa i den holländsk-indiska arkipelagen, där öarnas färg-prunkande och palmomsusade radband är det enda, som bryter av mot de oänd-liga vattenoceanerna. Det är något av ett fantasiland, men vad Maugham skildrar hör knappast ihop med dröm-mar utan i stället med verklighet — och ganska blodig sådan.

Det är nämligen ingen vanlig nöjes-tripp, som huvudpersonen, författarens alter ego, dr Saunders företar med log-erten "Fenton" över de blå vatten-ytorna mellan soldränkta söderhavsbär. Han har bl. a. en mördare ombord, som försöker komma bort från den brännan-de marken under sina fötter och kapte-nen på båten, Nichols, hör ej heller till jordens hederligaste individer. Därför ligger äventyren ständigt på lur liksom hajarna bland vågorna, och det är tur, att dr Saunders kan skryta med ett så klart förstånd, vaket öga och så lugna nerver, annars kunde expeditionen fått ett brått slut.

Samtidigt är det lyckligt för läsarna, att dr Saunders vill berätta. För en mera sprituell kommentator, lite över-lägsen, men tilltalande cynisk, får man leta efter. Man rycks med och kan inte lägga ifrån sig boken, förrän man nått sista sidan. Då andas man ut. Man har fått till livs odågan Fred Blakes vilda kärlekshistorier, den rävaktige Nichols skurkstreck, för att nu inte nämna de laddade episoderna med dansken Chris-tensen och svensken Swan på ön Kanda, där solen trots monsunens fläcktar brän-ner hetare än annorstädes, kärleken är häftig och knivarna sitter löst. Allt be-rättas med Maughams drivna stil, torra humor, avväpnande sjömansnaivitet och starka intresse för bisarra människor. Öarna "bortom all ära och redlighet" får säkert många tacksamma besökare, som med förtjusning vill dröja några timmar i Söderhavets förtrollande värld.

SOMERSET MAUGHAM:
Bortom all ära och redlighet.
Bonniers Folkbibliotek.
Pris 1: 60, inb. 3: —

2058 Vivan:

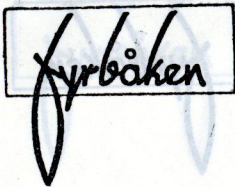
Elektriker GÖTE SÖDER, f. 6 aug. 04, gl 31 dec. 19, kl 13 febr. 21, dl 26 mars 22, sl 12 maj 40, d. 19 jan. 49.

Fru GERDA BERGSTRÖM, f. 25 sept. 94, gl 30 nov 39, kl ?, dl 13 juni 43, d. 26 febr. 49.

3116 Framåt:

Hemmansägare L. A. OLSSON, f. 17 nov. 76, gl 17 juli 98, kl 6 jan. 00, dl 24 maj 03, sl 24 mars 12, d. 13 mars 49.

Ovanstående uppgifter bygger på logernas kvartalsrapporter. Ofta har det befunnits att dessa varit ofullständiga. Parentator är därför angelägen om att ev. kompletterande uppgifter lämnas i god tid före parentationen.

RAPPORT

Till

MEDELPADS DISTRIKTSLOGE

av I. O. G. T.

Eder ordenshuskommitté får för det gångna arbetsåret härmed avgiva följande rapport:

Det är framförallt två centralfrågor, som under året varit föremål för ordenshuskommitténs arbete, nämligen biograf frågan och ordenshusens modernisering och underhåll. Båda dessa frågor ha dryftats i intim kontakt med Ordenshusens Riksförening. För den första frågans handläggning hade distriktet förmanen att under våren ha besök av brr. Sigurd Hagström och Stor-Mats Axel Olsson och en konferens med representanter för ordenshusföretagen hölls i Sundsvall. Genom en speciell kommitté har förutsättningarna för ordnandet av en ordenshusföretagens egen biografkedja undersökts. Vissa ekonomiska spörsmål återstå att lösa, men intresset är gott och det är ordenshuskommitténs förhoppning att problemet snarast ska kunna klaras.

Ett krafttag för inventering av ordenshusbeståndet i distriktet har tagits, och genom distriktsrådets välvilliga inställning kunde ordenshuskommittén därvid biträdas av arkitekten K. E. Hjalmarsson och byggnadsingenjören br. Erik Strömberg, som under fyra dagar i oktober månad genomreste distriktet tillsammans med undertecknad Hovlin. Härunder besöktes logerna i Lucksta, Matfors, Stöde, Viskan, Vivan i Timrå, Dalens Stjärna och Skönborg i Skön, Folkets Väl i Alnö, Böljan i Björkönen och Stridshjälten i Njurunda, logerna i Häre och Hallsta i Indal, Vaksam i Liden samt Bredsjön i Ljustorp. På samtliga platser kommo logernas råd och ekonomistyrrelser tillstädes och dryftade med synnerligt intresse de angelägenheter, som rörde logernas lokalfrågor.

Förslag till åtgärder för om- och tillbyggnader, moderniseringar och ombyggnationer upprättades i rask följd av arkitektkontoret, och flera av förslagen ha redan hunnit dryftas både av ekonomistyrrelserna i resp. loger och av Statens Nämnd för samlingslokaler. Så är fallet med Bredsjön, Vaksam och Folkets Väl.

Genom kommitténs försorg har utredningsmän förordnats av länsstyrelsen för värdering av ordenshusen och ansökningshandlingar för lån och bidrag ha upprättats.

Det är kommitténs förhoppning, att det nu påbörjade och för Ordens fram-

RAPPORT

från distriktskattmästaren för år 1949.

TILLGANGAR:	1/1	31/12
Kassabehållning	176: 45	4: 44
Inventarier	90: —	90: —
Obligationer	8.000: —	8.000: —
Sundsvalls Enskilda Bank A.-B.	1.397: 66	1.425: 60
A.-B. Sundsvalls Kreditbank	3.665: 60	288: 10
Sundsvalls Sparbank	—: —	8.022: 50
Kronor	13.329: 71	17.830: 64
SKULDER:		
Förbudsfonden	2.500: —	2.500: —
Petrus Anderssons Minnesfond	1.397: 66	1.425: 60
Logen 160 Lyckans Minnesfond	—: —	8.022: 50
Kapitalkonto	9.432: 05	5.882: 54
Kronor	13.329: 71	17.830: 64
INKOMSTER:		
Gradavgifter		214: —
Skatter		21.176: 59
Anslag från Sveriges Storioge av IOGT		872: 45
„ „ Västernorrlands läns landsting		3.130: —
„ „ Medelpads kommuner		1.750: —
„ „ Godtemplarfrämjandet		280: 25
Gåva från Östermalms Fastighetssällskap		8.000: —
Fyrbåken, annonser, julkhälsningar, försålda tidningar		1.103: 75
Saldo av räntor 1949		292: 50
IOGT-lotteriet		4.920: —
Diverse inkomster		2.733: 43
Årets förlust		3.549: 51
Kronor		48.022: 48
UTGIFTER:		
Missioneringen (propaganda, instruktion, ungdomsverksamhet)		8.883: 91
Studieverksamheten		3.459: 98
Samhälleligt nykterhetsarbete		127: 20
Skatt till kretslogerna		954: —
Sveriges Storioge av IOGT:		
Skatter	10.962: —	
Reformatorn	402: 22	
Nödhjälpsfonden	341: 78	
ISL-fonden	71: 34	
Gradavgifter	115: —	11.892: 34
Fyrbåken		6.000: 65
Arvoden till DT., DS., DSkm.		900: —
Sjukbesökskommittén		109: 70
Årsmöteskostnader		446: 85
Medelpads nykterhetsförbund		100: —
Andra organisationer		7: 90
Gåva till Pojkhemmet i Sundsvall		268: 60
Ordenshusverksamheten		925: —
Rådsmöten och andra sammanträden		269: 35
IOGT-lotteriet		5.015: 70
Övriga kostnader		661: 30
Överfört till logen 160 Lyckans minnesfond		8.000: —
Kronor		48.022: 48

Sundsvall den 31/12 1949.

G. H. NORDBERG
DSkm.

tid i våra bygder så viktiga arbetet ska kunna fortsättas, till dess alla våra ordenshus äro fullvärdiga och moderna samlingslokaler. Därvid bör egen insats, statliga, kommunala och enskilda anslag och bidrag utverkas och nyttiggöras.

Den 28—29 jan. hölls i Stockholm en värdefull konferens i Godt.-ordens fastighetsfrågor, där distriktet repre-
rades av undertecknade Nordberg och Hovlin.

Y r k a n d e:

För ordenshuskommitténs arbete under innev. verksamhetsår få vi hemställa att distriktslogen ville ställa ett belopp av kr. 300: — till förfogande.

Skön och Sundsvall den 28/2 1950.
GÖSTA NORDBERG. MAGN. HOVLIN.

Förslag till stat för år 1950.

INKOMSTER:

Räntor	400:—	
Gradavgifter	90:—	
Andel i skatterna	8.000:—	
Anslag från Storlogen	700:—	
„ „ Landstinget	2.200:—	
„ „ Kommunerna	1.000:—	
„ „ Godtemplarfrämjandet	250:—	
„ „ Godtemplarlotteriet	500:—	13.140:—
Div. inkomster	400:—	
	Kronor	13.540:—

UTGIFTER:

Missioneringen:		
Propaganda	3.000:—	
Instruktion	1.700:—	
Samlingsdagarna	300:—	5.000:—
Ungdomsverksamheten:		
Propaganda	350:—	
Instruktion	400:—	
Vi Unga	210:—	
Scoutverksamheten	400:—	
Exp. och materiel	100:—	
DUL-arvode	150:—	1.610:—
Studieverksamheten:		
Anslag till cirklar och bibliotek	450:—	
Instruktion	100:—	
Rikskurserna	500:—	
Folkhögskolestipendier	100:—	
Studieförbundet	100:—	
Exp. och materiel	100:—	
DSL-arvode	150:—	1.500:—
Samhälleligt nykterhetsarbete:		
Offentlig upplysningsverksamhet	350:—	
Exp. och materiel	50:—	
LSN-arvode	50:—	450:—
Administration:		
Arvode till DT	100:—	
„ „ DS	500:—	
„ „ DSk.	300:—	
„ „ Reformatorombudet	25:—	
„ „ Revisorerna	50:—	
Rådsmöten och andra sammanträden	325:—	
Sjukbesökskommittén	125:—	
Hyra och andra kostnader för arkiv och exp.	200:—	
Ordenshusverksamheten	300:—	
Fyrbåken	1.000:—	
Garantiförsäkring	25:—	
Expeditionskostnader	800:—	3.750:—
Gymnastik och idrott,		
Anslag och instruktion	200:—	200:—
Arsmöteskostnader:		
Resekostnader och övriga utgifter	450:—	450:—
Samarbetskostnader:		
Nykterhetsförbundet	100:—	
Samarbete med andra distrikt	200:—	300:—
Oförutsedda utgifter	80:—	80:—
	Kronor	13.540:—

RAPPORT

Till

MEDELPADS DISTRIKTSLOGE

av I. O. G. T.

Undertecknad får i egenskap av distriktsscoutledare för verksamhetsåret 1949—1950 avgiva följande rapport:

Under arbetsåret har scoutdistriktet kunnat glädja sig åt tillkomsten av en ny gosskår i Sundsvall under ledning av br. Berth Backström som krc. och logen Hälleberget som moderorganisation. Dessutom har gosskåren i Lucksta, som under senare år varit vilande, reorganiserats med Birger Karström som krc. De nya kårerna i Skönsberg och Viskan, som bildades under 1948, ha vidare utvecklats och lova gott för framtiden. Gosskåren i Alnö har under året icke bedrivit någon verksamhet och av brist på ledare nedlagts.

Distriktet omfattar f. n. 6 aktiva kårer på nedanstående platser och med följande medlemsantal.

Lucksta	12 medl.
Matfors	20 „
Skön	18 „
Sundsvall	16 „
Sundsvall (Hällan)	24 „
Viskan	12 „

S:ma 108 medl.

Vid årets förbundskongress, som var förlagd till Östersund, deltog undertecknad Dc, samt br. Ds Malte Eriksson och Krc. Berth Backström som representanter för distrikt och kårer i Medelpad.

Under året har scoutdistriktet haft besök av riksinstruktörerna, nuv. förb.-sekr. Nils Öberg och Sven Evermo. Dc, undertecknad Hovlin, och Ds Malte Eriksson ha medverkat vid kär- och scoutinvingningar och D-instr. Stig Zaar med instruktion i scoutarbetet.

Scouterna gjorde en uppskattad insats i högtidlighållandet av Ordens 70-årsdag.

Aven om den ökning, som under året skett, tyvärr i stor utsträckning utjämnats av den tillbakagång, som av olika omständigheter skett i tidigare kårer, så torde man våga påstå, att arbetet i flertalet kårer är mycket gott, och man förbereder sig nu som bäst för deltagande i riksläget i Fryksta och i vårt eget Blåbo, som kommer att ordnas gemensamt för Medelpads och Angermanlands distrikt.

F ö r s l a g: För scoutarbetet under innev. verksamhetsår hemställer jag, att Distriktslogen ville lämna ett anslag på 400:— kronor.

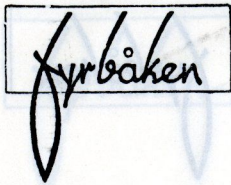
Skön den 28 febr. 1950.

MAGN. HOVLIN

Dscl.

ÖD har haft en skildring från Finspång i svunna dagar vari man särskilt uppmärksammade de metoder som tillämpades förr vid Finspångs gods mot superiet. Den som blev överlastad fördes till närmaste

gödselhög och blev delvis nedgrävd. Det lär inte ha hänt att man behövt ta till den metoden mot någon två gånger. Det radikala medlet räckte en gång. Ja, det var den gamla goda tiden det!

RAPPORT

från
distriktsombudsmannen
för Reformatorn.

Det har ej varit mig möjligt att för en betydligt ökad spridning av Reformatorn ute i distriktet bedriva agitation i någon större omfattning. Min propaganda har liksom under de senaste årens prenumerationskampanjer stannat vid att genom cirkulär påskynda tidningskommittévalet och uppmana dessa kommittéer eller logeråden att ej spara någon möda för att nå bästa möjliga resultat i denna betydelsefulla gren av vår verksamhet.

Man får dock alltid räkna med att en sådan vädjan kan omgående få möta sitt öde i någon papperskorg. Det nu föreliggande resultatet visar emellertid att det ej skett 100-procentigt. Ett större antal än vanligt har lämnat rapport om kommittévalet. Det rör sig alltså inom vår speciella tidningsbransch. Det rör sig sakta och glädjande nog framåt. Som vanligt är det inga stora överraskningar, men vi kan notera en ökning av 10 helårsprenumeranter mot 23 i fjol. Då följde logen 157 Flink och Färdig logen 2058 Vivans exempel och svarade för den största individuella ökningen, men i år vill tydligen logen 2050 Ljungan vara med i konkurrensen. Alltsedan den logen här om året ökade farten har den genom sin livaktiga verksamhet blivit mycket uppmärksam och varför skulle inte även Reformatorn finnas med i återuppbyggnadsprogrammet? Jag har länge väntat mig att just från det hållet få anledning att notera ett uppsving på läslustens konto. Finns inte Reformatorn så fattas det en viktig kugge i maskineriet och man kan inte säga att en loge upptagit driften i full utsträckning med mindre än att det finns ett stort antal prenumeranter på vårt ordensorgan för att inte tala om en välorganiserad lösnummerförsäljning.

Förteckning över logerna, som har det största antalet prenumeranter i procent av medlemsantalet börjar onekligen verka något förlegad när logerna i toppen trots förändringar i den senaste medlemsstatistiken fortfarande tycks stå där orubbliga:

193 Fredsförbundet	78,5
434 Segerkämpan	60
2058 Vivan	27
4898 Vinterny	18,6
156 Rätt och Sanning	18
4753 Böljan	17,7

Arsprenumeration på Reformatorn till stadens samtliga sjukhus, stadsbibliotek, Lv 5, större kaféer, IOGT:s pojkhem samt till vissa allmänna inrättningar har som vanligt bekostats av distriktslogen (24 ex.), Sundsvalls-Tuna krets-

Torp-Stöde kretsloge

anordnar mästerskapstävlan på skidor i Torpshammar den 2 april med logen 2050 Ljungan som arrangör.

Tävlan om kretsmästerskapet går för andra gången. I mästerskapstävlan deltagar endast kretsens grundloger, men i övriga grupper även medlemmar ur andra godtemplarsammanslutningar inom kretsen.

Tävlingarna omfattar:
Mästerskapstävlan, seniorer, 10 km, tremannalag.

Individuellt:

- 10 km seniorer,
- 10 „ juniorer 16—18 år,
- 5 „ för 14—15-åringar,
- 5 „ damer.

Anmälan om deltagande göres till endera kretsledaren Gunnar Bjelkström, Nordanede, eller till logen Ljungans idrottsledare Karl Magnus Meijer, Småbo, Torpshammar.

loge (3 ex.), logen Rätt och Sanning (1 ex.) samt logen Hälleberget (5 ex.).

Vi noterar alltså ärligen en liten ökning men vid jämförelse med de övriga distrikten ligger vi ändå mycket dåligt till. Rapporten till senaste storlogemötet visade att Medelpadsgodtemplarnas intresse för Reformatorn ej ger anledning till beundran. Endast vår närmaste granne i söder, Hälsinglands norra, kunde vi rycka ifrån med en futtig fjärdedels procent. Det finns alltså åtskilligt att uträtta på tidnings-spridningens område i vårt distrikt.

Sundsvall den 28 febr. 1950.

AGE SUNDKVIST
DRO.

RAPPORT

över

Idrottsarbetet inom Medelpads
distriktsloge av IOGT för
arbetsåret 1949.

Distriktsidrottsledningen har haft följande sammansättning: Yngve Björklund, Gösta Nordberg, Kurt Andersson. SGU:s idrottsledare har varit Tage Dahlin och dess repr. Margit Hultin. Vid DIL:s sammanträden har Tage Dahlin tjänstgjort som sekreterare.

Under året har följande distriktsmästerskap anordnats:

DM på skidor anordnades av IF Godtemplarna, Sundsvall, den 20 mars med start och mål vid café Skogshyddan, Sundsvall. Tävligen var mycket lyckad, och ett 50-tal deltagare ställde upp.

DM i terränglöpning gick i Stöde med SGU-avd. där som arrangör den 26 maj. Tävligen var mycket bra upplagd, men tyvärr var deltagarantalet ringa.

DM i fri idrott hade svårt att få arrangör, men IF Godtemplarna, Sundsvall, räddade tävligen genom att arrangera en kvällstävling i Sundsvalls idrottspark den 25 augusti. Trots detta deltog representanter för 11 loger och SGU-avd.

DM i orientering den 2 oktober i Indal med logen 292 Samfundets stöd som arrangör. Tävligen, som varje år arrangeras gemensamt med NTO och Frisksportarna, var mycket lyckad, ja, den bästa orienteringstävlingen i Medelpad under säsongen.

Utöver dessa tävlingar har kretsmästerskap och andra tävlingar inom logerna anordnats.

Det gångna året kan på sätt och vis

Frågetävlingen 1950

Söndagen den 16 april

TÄVLING i nykerhetsfrågan
ordnas över hela landet
för fjärde gången

ANMÄL DIG OCH DINA KAMRATER NU
— STUDERA "GRUNDKURS I ALKOHOLFRÅGAN"

Individuella priser och lagpris:

Lagpris: Bästa lag får fri resa till Stockholm eller Göteborg med tre dagars fritt uppehälle och studiebesök etc. enligt program, som uppgöres i samråd med OSL. Priset anses erövat

av de fem bästa inom laget.
Individuella priser: De 15 bästa i den individuella tävlingen får gratis delta i någon av Godtemplarordens rikskurser 1950 eller 1951 efter eget val.

Mål i sikte

Poängställning den 31 dec. 1949.

Borgsjö-Haverö kretsloge:

303 Ljusningsranden	64
1960 Magnus Huss	439
1973 Fridshemmet	267
2690 Nytt Ljus	27
3108 Vallens Framtid	208
3194 Pingstliljan	—11
5240 Kamratkretsen	128
5303 Ljungastrand	42
Summa	1.164

Medeltal 145,50 = nr 6.

Torp-Stöde kretsloge:

195 Stödjepelaren	62
384 Ridddar Huss	54
978 Fränsta Kämpe	181
2050 Ljungan	603
2985 Hoppets Hem	81
3116 Framåt	150
4120 Nordens Kämpe	124
4577 Fredsstjärnan	158
Summa	1.413

Medeltal 176,63 = nr 4.

betecknas som början till ett genombrott för idrotten inom våra loger i och med att bordtennis fått spridning till våra ordenshus och det spelas bordtennis i logernas regi. De erfarenheter, som därmed vunnits, bekräfta, att idrotten är ett utmärkt medel till att samla ungdomen till våra loger. Bordtennis är dock inte den enda idrotten. Tvärtom. Alla idrotter kan vi utöva, t. ex. orientering, skidor, fotboll och bandy (som serier mellan logerna), utflykter m. m. Ärligen anordnas sommar- och vinterungdomstävlingar för alla ungdomsloger och avdelningar men deltagandet i Medelpad är mycket dåligt. Här liksom i all idrottsverksamhet gäller det att vi bara sätter igång och ordnar med tävlingar.

Det gäller då alltså för logerna att ha en positiv inställning till idrotten och att välja idrottsledare och idrottskommitté till att organisera verksamheten.

Ett svårt problem är att få logerna att insända idrottsrapporten, som alla loger ska alltså insända. DIL vädjar därför nu till alla logeidrottsledare och LD att insända idrottsrapporten i januari månad årligen.

Till sist önskar vi att företagsamheten och verksamhetslusten hos alla godtemplare skall blomstra upp så

att idrotten inom våra loger tar allt starkare fart,

att varenda loge väljer logeidrottsledare.

att kretsmästerskap ordnas mera flitigt inom kretslogerna.

Så ber vi få föreslå distriktslogen bevilja ett anslag för idrottsverksamheten på kr 200:— för år 1950.

Distriktsidrottsledningen framför därmed sitt tack för allt arbete för Godtemplarorden och dess idrott under 1949

Sundsvall-Tuna kretsloge:

101 Strid och Frid	362
156 Rätt och Sanning	785
157 Flink och Färdig	679
158 Hälleberget	246
159 Harmoni	208
229 Hoppets Stråle	93
356 Gambettas Minne	186
434 Segerkämpen	463
977 Tunaborg	320
3583 Sättnaborgen	205
Summa	3.547

Medeltal 354,70 = nr 1.

Njurunda kretsloge:

172 Livräddningsbojen	—1
264 Stridshjälten	347
1585 Stridsbasunen	357
1970 Senapskornet	73
2369 Ledstjärnan	272
3525 Tidens Tecken	107
3715 Vinterbloss	66
4753 Böljan	456
Summa	1.675

Medeltal 209,38 = nr 3.

Skön-Alnö kretsloge:

161 Välkomsthemmet	65
176 Folkets Vål	89
196 Enighet	—3
228 Skönborg	587
241 Dalens Stjärna	1.037
369 Sundhet	—27
1134 Carlshem	352
2961 Alnö Framtidshopp	54
Summa	2.154

Medeltal 269,25 = nr 2.

Timrå-Hässjö kretsloge:

193 Fredsförbundet	110
1065 Segerns Banér	9
2051 Segerlönen	80
2057 Sädeskornet	125
2058 Vivan	486
2854 Vår Borg	107
4898 Vinterny	267
5246 Bredsjön	435
5302 Ljustorp (nedlagd)	—78
Summa	1.541

Medeltal 171,22 = nr 5.

och hoppas att 1950 skall leda till allt större framgångar för vår sak.

Björkö, Njurunda den 23 febr. 1950.

Distriktsidrottsledningen

Yngve Björklund
DIL.

Indal-Lidens kretsloge:

249 Folkets Lycka	—52
288 Vaksam	276
292 Samfundets Stöd	170
2290 Styrkan	8
3485 Skansbanéret	216

Summa 618

Medeltal 123,60 = nr 7.

Ställningen bland de tio bästa:

241 Dalens Stjärna	1.037
156 Rätt och Sanning	785
157 Flink och Färdig	679
2050 Ljungan	603
228 Skönborg	587
2058 Vivan	486
434 Segerkämpen	463
4753 Böljan	456
1960 Magnus Huss	439
5246 Bredsjön	435

Skönvik den 1 mars 1950.

FRITZ GILLGREN
DS.

Bok om författare

Den, som läser böcker, vill gärna veta något om bakgrunden till boken, när och hur den kom till och i vilket sammanhang den ska ses. Och framför allt vill man veta om författaren. Känner man honom, får boken ett helt annat intresse.

Vissa författare är så allmänt kända och så mycket omskrivna, att man stöter på dem mycket lätt. Det är då de äldre, stora, berömda. Men var ska man i en hast få tag i en biografi över en av dagens ännu verkamma författare som t. ex. Björn-Erik Höijer (f. ö. godtemplare) eller Lars Ahlin? Det finns ju alltid artiklar om dem i tidningarna, men de är aldrig till hands, när man skulle behöva dem, och i specialtidskrifterna finns de också att träffa, men hur många håller sig med dem?

Här finns den idealiska boken, såvitt vi kan förstå, som den sanne bokvännen gärna skaffar och som biblioteket bör ha för att sätta i händerna på rätt person vid rätt tillfälle: Ragnar Oldberg: Nutidsförfattare. (LT:s förlag. Trevligt pappband 7:50.)

Om vi tar en hastig översikt av bokens innehåll, så ger detta den bästa rekommendationen. Först kommer en

Rupert Bonnströms Måleriäffär

Fredsgatan 8

SUNDSVALL

Utför alla slag av måleriarbeten
till humana priser

KOSTNADSFÖRSLAG PÅ BEGÄRAN

Tel. VERKSTADEN 2279 — BOSTADEN 1703

RAPPORT

Ungdomslogerna inom distriktet hade den 1 januari 1949 redovisats till 46 st. Av dessa har högsta antalet rapporterade varit 5. Skulle jag döma endast av dessa rapporter måste jag tro, att arbetet nästan legat nere. Men glädjande nog finns några fler ljusglimtar än dessa fem, ehuru ledarna troligtvis anser det överflödigt att rapportera. Intresset från grundlogernas sida är i många fall mycket svagt, och en omsvängning härvidlag är av nöden, om ungdomslogerna skall bli vad de är avsedda att vara: en IOGT:s rekrytskola.

Medlemsantalet var enligt rapport den 1 januari 1949 549 äldre och 2.766 barn, summa 3.315 och vid årets slut 549 äldre och 2.768 barn, summa 3.317 medlemmar. Siffermässigt sett visar statistiken ingen förändring, trots att flera ungdomsloger, som legat nere har reorganiserats. Men den väntade ökningen kommer kanske att återspegla sig i nästa års rapport.

Missioneringen har utförts av under-teknad, bitr. DUL samt av distriktets ombudsman Sigvard Olsson. Dessutom har Ordens ungdomssekreterare Henry Rydell under 20 dagar gästade distriktet och under denna tid utfört en mycket god propaganda. Br Rydells arbete var lagt så att han på förmiddagarna höll lektioner i skolor och på eftermiddagar och kvällar möten på logelokaler. Skolorna har varit mycket välvilligt inställda till dessa nykterhetslektioner, och det största besökarantalet har därför nåtts i skolorna. Det bör vara en god grund för ungdomsledarna att bygga vidare på. Br Rydell höll på sammanlagt 29 platser 13 offentliga möten med 1.014 deltagare samt 21 skollektioner med

artikel: "Vägar till boken", som faktiskt bildar bra underlag för en bokdiskussion. Så kommer "En återblick", som placeras in våra nutidsförfattare i det stora tidssammanhanget, ger deras utländska förebilder och påvisar de tidsströmningar, som ligger bakom det ena och det andra. Sen kommer "Några poeter" — det är t. ex. Edfelt och Gullberg, Malmberg och Ferlin för att nu inte tala om de mest framträdande av de omstridda s. k. fyrtiotalisterna — och sen kommer författare, som får sina porträtt i ord och bild: Lars Ahlin, Tage Aurell, Harald Beijer, Irja Browallius, Stig Dagerman, Dagmar Edqvist, Gunnar Falkås, Jan Fridegård, Folke Fridell (godtemplare), Olle Hedberg, ja, vi kan inte räkna upp dem alla. Vi märker, hur litet denna uppräknings ger. Boken ger oändligt mycket mer. Men måtte redan det här nämnda ge lust att skaffa boken. Har man bara fått den i hand, så släpper man den inte gärna!

Till Medelpads distriktsloge av IOGT

Härmed får jag till distriktsmötet avgiva följande rapport över min verksamhet som ombudsman under tiden 10 september 1949—9 mars 1950.

När jag började min verksamhet hade jag ingen som helst person- eller lokal-kännedom om distriktet. Enligt distriktsrådets direktiv skulle jag i första hand ägna mig åt att rent organisatoriskt stabilisera svaga loger samt söka få igång arbetet i vilande och nedlagda loger. Min första uppgift blev därför att skaffa upplysningar om logernas arbete m. m. De krets- och logerådsammans-träden, som anordnades gav mig, trots

2.172 deltagare (2.089 elever och 83 lärare). Dessutom medverkade han vid 2 grundlogemöten samt vid ett SGU-möte. Vid en del besök har DUL varit behjälplig. Varje dag har jag och br Rydell varit i kontakt med varandra och rådgjort i aktuella spörsmål.

Tidningen *Vi Unga* har gått ut i samma antal ex. som tidigare. För kommande år har en del ungdomsloger ökat antalet ex.

Slutord

Ungdomslogerna har varit nere i en djup dalgång och, hoppas jag, nått botten. Många tecken tyder nämligen på att uppklämningen har börjat och att vi med förenade krafter så småningom skall nå toppen. Att få hjälp till med detta nydaningsarbete bör ligga varje sann godtemplare varmt om hjärtat.

Med tack för vad som varit tecknar

Broderligen
OSKAR JANSSON
DUL.

Möbler
Mattor
Gardiner

Engelfeldts

TELEFON (växel) 55 820

att några var dåligt organiserade, en god inblick i ställningen ute i distriktet.

Av distriktets 54 loger har jag besökt 47, en del av dessa flera gånger, och därvid hållit instruktion i logearbetet eller talat om andra aktuella saker. Hembesök har gjorts på 21 platser. Jag har deltagit i 27 krets- och logeråds-sammanträden, 61 logemöten samt med-verkat vid 61 offentliga tillställningar.

Inom distriktet finns det tyvärr flera loger, som arbetar mycket dåligt. I några av dessa finns det tjänstemän, som med sin arbetsovilja och sitt stående uttryck "det går inte" motarbetar logen. De skulle göra logen och hela Orden en stor tjänst om de lämnade sitt uppdrag till sådana som vilja utträtta något. Uppbörderna av medlemsavgifterna misskötes i många loger. Skall vi komma ifrån den stora medlemsminskningen, beroende på att medlemmarnas strykes för bristande betalning, måste en ändring komma till stånd. På sista tiden har dock en liten förbättring kun-nat märkas. Några uppborädsmän har nedlagt ett mycket gott arbete för vilket de är värda ett hjärtligt tack. I många loger brister det rent organisatoriskt, mycket beroende på att de äldre medlemmarna lämnat logearbetet utan att se till att de yngre fått kännedom om vad som åvilar dem som tjänstemän eller hur de skall utföra ceremonierna. Det brister måhända också något i samarbetet mellan medlemmarna i en del loger. Man låter i allt för stor utsträckning personliga intressen göra sig gällande. Om medlemmarna kunde överse med varandras fel och brister skulle stämningen på en del logers möten bli betydligt trevligare.

Nog om missförhållandena. Det finns så många glädjeämnen att någon anledning till pessimism icke finnes. Flera loger, som varit vilande längre eller kortare tid, har återupptagit arbetet. Bland dessa kan nämnas logerna: 172 Livräddningsbojen, 229 Hoppets Stråle, 249 Folkets Lycka, 303 Ljusningsranden, 356 Gambettas Minne, 977 Tunaborg och 4547 Fredsstjärnan. Logen 3194 Pingst-liljan i Överturingen har reorganiserats den 19 febr. 1950 och fick vid starten 24 medlemmar. Ungdomen söker sig till logerna i allt större och större utsträckning och det gäller för logerna att ta tillvara på denna ungdom, så att de känner att talet om logen som ett broderligt hem inte bara är en tom fras.

Då jag den 9 mars slutar min anställning återstår mycket att utträtta ute i distriktet och det är min förhoppning att distriktet skall få möjlighet att anställa en ombudsman för längre tid. Ensam kan han givetvis icke utträtta några stordåd men i enig samverkan med medlemmarna ute i logerna kan säkert goda resultat nås.

Jag vill passa på att i denna rapport tacka distriktsrådet för det goda samarbetet och för det förtroende som har visats mig. Jag tackar också krets- och logeråden och alla enskilda medlemmar

RAPPORT

från

Medelpads distriktsloges militärkommitté för år 1949.

Det har under året lyckats militärkommittén att ordna med militärombud vid Lv 5. Denna uppgift har slöjdlärare Bertil Dahlborg, Sundsvall, åtagit sig, vilket hr Dahlborg har stora möjligheter att klara på bästa sätt, då han även är anställd som personalvårdsassistent vid Lv 5.

Militärkommittén anordnade tillsammans med Sundsvalls godtemplarråd en samkvämsafton för personalen vid Lv 5 den 8 mars 1949. Vid denna förekom ett kort tal om ordens arbete, solosång, allsång, musik m. m., alltsammans mycket väl mottaget. Något ytterligare arbete har kommittén inte utfört.

Sundsvall den 1 mars 1950.

För MILITÄRKOMMITTÉN

Jac. Läländer Gustav Olsson

Föreslagna kandidater till storlogeombud och ersättare

O m b u d :		
Verner Vestberg	1960	Magnus Huss
Carola Persson	157	Flink och Färdig
Fritiof Svensson	978	Fränsta Kämpe
Fritz Gillgren	61	Välkomsthemma
P.-E. Söderman	241	Dalens Stjärna
Curt Andersson	228	Skönberg
Thure Lindh	2058	Vivan
Inger Thorvaldsson	2058	Vivan
Oskar Jansson	156	Rätt och Sanning
Folke Aström	156	Rätt och Sanning
Lennart Karlsson	156	Rätt och Sanning
Yngve Björklund	4753	Böljan
Knut J. Byström	4577	Fredsstjärnan
Ersättare:		
Axel Håden	1960	Magnus Huss
Ida Liljestrand	2058	Vivan

ute i logerna. Har jag på några platser kanske varit nog så hård i min kritik så har det skett med logens och ordens bästa för ögonen. Vi måste se till att vi får tjänstemän, som vill utträtta något. Vi väljer dem inte för att dekorera några platser utan för att få ett arbete utträttat. Jag ber också att få rikta ett hjärtligt tack till de logemedlemmar, som hjälpt mig med program ute i logerna. Särskilt då till ungdomarna från logen Magnus Huss, som vid flera tillfällen, utan någon som helst ersättning, ställt sig till förfogande både vid enskilda möten och offentliga tillställningar.

Jag ber till sist, att få önska Medelpads distriktsloge och dess medlemmar all möjlig framgång i arbetet för vårt mål, en fri, fredlig och nykter värld.

Sundsvall den 27 febr. 1950.

SIGVARD OLSSON.

MOTIONER

Motion nr 1

Beträffande

Ungdomsverksamheten

Att förhållandet inom U-logerna evad det gäller verksamheten, lämnar mycket att önska är tydligt för var och en. U-logerna är ju ändå den källa varur grundlogerna skall hämta sin framtida livskraft.

Under det gångna året vidtogs den åtgärden, att till bestridande av kostnaderna för en ombudsman i distriktet, togs de för U-logernas verksamhet avsedda medlen delvis i anspråk. Andemeningen var ju att denne ombudsman, i mån av tid även skulle bearbeta U-logerna.

Utän att på något sätt vilja rikta någon anmärkning eller klander mot ombudsman Olssons arbete, vill vi dock framhålla, att när det gäller ungdomsverksamheten, måste man nog räkna med en viss specialisering. — Resultatet av Ordens ungdomssekreterare Henry Rydells arbete som var koncentrerat på ungdomsverksamheten talar sitt tydliga språk.

För att nå ett önskat resultat, föreslår vi Distriktslogen att visst belopp avsättes, som av DUL kan disponeras för att eventuellt anställa en dugande kraft, som under höst och vår förslagsvis en månad kan bearbeta ungdomsverksamheten inom distriktet.

För Logen 2058 Vivan

Yngve Lind Alexis Åhsén
LT LS

Remiss till ordens- och finanskommittén.

Motion nr 2

Beträffande

Unisona sången

Den unisona sången på logemötena har benägenhet att halta fram i sam-

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Telefon 4465.

Verkstad: Långgatan 71.
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET

fyrbåken

ma utnötta spår — år efter år. Detta till stor del beroende på att medlemmarna kan melodierna till några sånger i Ordens sångbok, men står främmande för flertalet.

Vi hemställer därför att Distriktslogen går i författning om anställandet av sånginstruktör för viss tid inom distriktet.

För Logen 2058 Vivan

Yngve Lind Alexis Åhsén
LT LS

Remiss till ordens- och finanskommittén.

KOMMITTÉER

Ordenskommittén:

Sammanträder i Ordenshuset, Köpmangatan 9, Sundsvall, fredagen den 24 mars kl 16.00.
Erik Olsson, Östrand, sammankall.
Erik Wenngren, Njurunda
Tage Engström, Stöde
Ingrid Söderbom, Sundsvall

Ersättare:

Tycko Wedin, Björkönen
Ruth Söderberg, Essvik
Erik Wiklund, Svarvarböle

Finanskommittén:

Sammanträder i Ordenshuset, Köpmangatan 9, Sundsvall, fredagen den 24 mars kl 16.00.
Henry Hamrin, Sundsvall, sammankall.
Helmer Engberg, Sundsvall
Oskar Jansson, Sundsvall
Knut Johansson, Ovansjö, Maj
Hjördis Sundling, Kovland

Ersättare:

Ida Liljestrand, Böle, Sörberge
Lennart Berglund, Söråker
Georg Nilsson, Skönvik

Fullmaktskommittén:

Sammanträder i Ordenshuset, Köpmangatan 9, Sundsvall, lördagen den 25 mars kl 9.30.
Curt Andersson, Skönsberg, sammankall.
Bertil Sundberg, Ånge
Holger Jonsson, Klingsta
Alf Parroth, Järkvitsle

Ersättare:

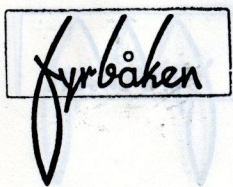
Rosa Bohlin, Erikslund
Ingrid Widmark, Bro, Matfors
Nils Bergström, Västanå, Maj

Resefördelningskommitté:

Sammanträder under mötet efter särskild kallelse.
Stig Bodare, Essvik, sammankall.
Henning Nilsson, Torpshammar
Albin Wiklander, Sundsvall
Ann-Marie Engberg, Våle, Söråker
Birger Modin, Viskan

Ersättare:

Roland Östlund, Sundsvall
Erik Nyström, Njurunda
Ruth Sundberg, Ånge

Hänt på spårvagn i Stockholm

Vid Odenplan steg en yngre man upp på spårvagnen. Han var arbetsklädd, i ett s. k. blåställ med uppkavlade ärmarna och blusen uppknäppt, varför hela hans karta av tatuering syntes. Tatueringen bestod huvudsakligen av nakna kvinnor.

Om en stund påsteg tre läroverksflickor jämte en äldre dam, tydligen mamma till en av flickorna.

De satte sig mittemot den ovan nämnda mannen.

Flickorna pratade och glammade på flickors vis, men så började de prata engelska — skolengelska förstås — och resonemanget gällde den unge mannen och framförallt hans tatuering och under skratt och flin hade den en massa saker att vara roliga över.

Den unge mannen satt fullkomligt oberörd och såg ut genom fönstret.

Vid Tegelbacken steg damerna ur vagnen men den ena glömde sin paraply kvar på bänken. Mannen tog paraplyen, gick bort på plattformen, bugade sig artigt och sade på klingande engelska: "Excuse me, my lady, you forgot, your umbrella".

"O, mamma, han har förstått vad vi sagt!" ropade den ena.

Mannen återtog sin plats och sade på äkta stockholmska: "Jävla jentor. Men hedanefter håller dom nog keften".

BISKOP TORSTEN YSANDER:

Min varmaste nyårsönskan för vårt land och för världen är att alla konstgjorda gränser mellan människor, klasser, raser och folk må rivas, även järndörren av misstro och taggtråden av avund.

Godtemplarsommar 1950

Bilden visar omslaget på broschyren "Godtemplarsommar 1950", som snart utkommer och som innehåller uppgifter om kurser, resor, storlogemöte, SGU-kongress och andra liknande godtemplararrangemang.

1950 - ungdomsverksamhetens år

Ett år har förrunnit i tidens stora ström, ett jubileumsår för vår rörelse. Under 1949 samlade vi oss inför ett firande av pionjärernas kamp. Nu har 1950 börjat och även det är ett jubileumsår — för vår ungdomsverksamhet, skriver HR i OB. Även om detta jubileumsår inte ska firas med stor pompa och ståt så låt i alla fall detta arbetsår få bli ett ungdomens uppbud inom Godtemplarorden. Det är ju främst ungdomslogerna som jubileet gäller men varför inte markera jubileet av ordens ungdomsarbete genom att låta u-loger, scoutkårer och SGU komma i förgrunden under 1950. Längst fram i frontlinjerna bör de få synas detta år. Låt oss starta en ungdomsoffensiv som mar-

kerar att vi har ungdomen med oss och att GODTEMPLARORDEN ÄR FÖRBUNDET FÖR ALLA ALDRAR.

Nå, hur skulle detta planeras? Ja, först bör de tre främsta representanterna inom vårt distrikts ungdomsarbete — DUL, scoutledarna och SGU:s DO — träffas och vid en överläggning fastställa tidpunkter för gemensamma offentliga propagandastötar utåt och en kraftsamling inåt där rekryteringen till grundlogerna skall vara det väsentliga. Redan 1880 då vår orden startade ungdomsverksamheten var rekryteringen huvudmotivet. Det gällde då att vinna ungdomen för våra idéer och för att därigenom säkra framtiden för vår rörelse. Och den saken är lika aktuell i dag! Men vi måste konstatera att vår orden i vårt distrikt inte har fått den rekrytering från våra underavdelningar med hänsyn till den stora omfattning som ordens ungdomsverksamhet har i distriktet. Anledningen till detta missförhållande får väl främst sökas däri att våra grundloger inte över lag tillmäter ungdomsarbetet den stora betydelse som det verkligen har. Ofta får man höra att överföringen av 15-åringar till grundloger från u-loger ej är ak-

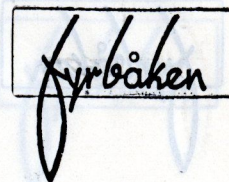
Foto *
ENGSTRÖM

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Porträtt &
Serie-ateljé

Passionsspelen i Oberammergau

Namnet Oberammergau har du säkert mött någon gång. Om inte annat, så kommer du att få göra det nu framåt till, ty i sommar — om allt vill sig väl — blir Oberammergau åter en av världens mest omtalade platser, dit många, många tusen ställer färden och ännu fler skulle önska att få göra det men har inte tillfälle därtill.

Oberammergau är en by i övre Bajern i Sydtyskland och ligger mellan skogbevuxna berg intill en biflod till en av Donaus källflöden. Byn är inte en av de allra största, räknar cirka 3.500 invånare. Helt säkert är där vackert — men vackrare platser finns, och det är varken för sin storleks eller sin skönhets skull, som Oberammergau är så omtalat. Nej, det är för de väldiga religiösa spelen, som enligt bestämmelserna ska hållas vart tionde år och med nära tusentalet medverkande (detta innebär alltså, att praktiskt taget "hela byn" är med och spelar!) ska framställa Kristi lidande och död. Maken till spel, varken när det gäller iscensättning eller antal medverkande eller gripande allvar och högtstående ämne finns inte någon annanstans i hela världen. Och på dessa passionsspel (passion betyder lidande) grundar sig den bajerska byns världsberömdhet.

Passionsspelen i Oberammergau har gamla anor, ända sen mitten av sextonhundratalet, minst. Det påstås, att kyrkliga och religiösa spel uppfördes i byn långt före trettioåriga krigets dagar (detta är nu inte så ovanligt i katolska länder, men dessa spel är då av betyd-

tuellt därför att ungdomsledaren riskerar att de ej tages emot i grundlogen på ett riktigt sätt, utan snart nog försvinner. De kanske i stället får kvarstå i u:logen ännu några år och så är de snart borta fullständigt. Parallellfall finnes säkert inom både scoutverksamheten och SGU. Kanske hade det varit värt experimentet ändå, att låta dem ingå i grundlogen trots farhågorna. Ja, det finnes mycket som skulle kunna rättas till i våra godtemplarsamhällen när det gäller möjligheterna till rekrytering. Kanske bordssamtal kring ungdomsverksamheten och dess möjligheter till livsrum skulle kunna giva ett gott resultat. Och främst lösa de problem som lägger hinder i vägen för ett fruktbarande samarbete mellan ungdoms-avdelningarna och moderorganisationerna.

En ökad förståelse för behovet av ungdomsledare måste också skapas. Kurser för utbildning av ungdomsledare önskas förlagda till vintertid för att säkra deltagande från landsbygdens godtemplarsamhällen. Dessa har ju svårt att göra sig fria från lantbruket under sommaren då i regel de flesta godtemplarkurserna äger rum.

Våra grundlogers svar på en ungdomskampanj under detta arbetsår bör bli ett väl organiserat mottagande av

ligt mindre omfattning) men då pesten under åren 1632—33 härjade i byn och hotade att helt ödelägga den, lovade invånarna sina helgon att vart tionde år uppföra ett stort kyrkligt spel, om far-soten upphörde. Pesten gick över — och sen dess har spelet ägt rum regelbundet vart tionde år, där inte krig eller andra absoluta hinder kommit emellan. 1634 ägde alltså det första passionsspelet rum. Från år 1680 förlades spelen till jämna tioårstal. Ibland var spelen förbjudna och kunde inte uppföras, ibland fick byn särskilt tillstånd för uppförandet. Senaste gången spelet nu uppfördes var 1934. 1944 var det förhinder. Nu ska man börja med jämna tioårstal igen, och så äger spelen alltså rum den nu instundande sommaren. I varje fall har de omfattande förberedelserna redan tagit sin början.

Till en början uppfördes spelen mest för den egna befolkningen, för det avgivna löftet skull och för traditionens skull. Men på senare tider har dessa spel faktiskt blivit byns huvudnäring och största inkomstkälla. Under spel-somrarna dras till Oberammergau cirka 300.000 turister, och vad detta betyder i inkomster för Oberammergau och närliggande orter, ja, för hela landsändan, är lätt att föreställa sig. Det är inte endast inackorderingen i byn (ty den, som ska se spelet, måste ligga över minst två nätter på platsen) och inträdesavgifterna till friluftsteatern och matserveringen, som betyder inkomster. Den hemslöjd, som förfärdigas i byn under mellanperioderna, får då sin avsättning.

de nya medlemmarna, ett ökat hänsynstagande till de ungas intressen och — där så anses lämpligt — en bättre anpassning ifråga om mötesformerna.

Men de grundloger i vårt distrikt som inte har någon ordnad ungdomsverksamhet? Vad skulle de vidtaga för åtgärder i en sådan här kampanj? Ja, varför inte arrangera ungdomsmöten, barnfester eller sagostunder. Allt efter tillgång och möjligheter. Samtidigt som vi skapar betydelsefulla kontakter med ortens ungdom och som kan resultera i en ökad rekrytering direkt utifrån, så gör logen en samhällsinsats av stort värde.

Godtemplarorden har många strängar på sin lyra och alltid är det någon ton som fångar ett öra. Med god anpassningsförmåga efter lokala förhållanden och med friska och orädda initiativ skall säkert ungdomen vinnas för vår orden och därmed skapa förutsättningar för att våra idéer får ännu starkare rotfäste i östgötabygder.

Vad säger våra distriktsledare för de olika ungdoms-avdelningarna? Finns intresset för en ungdomsoffensiv på bred front? En offensiv som skulle på ett hedersamt sätt markera vår ordens ungdomsverksamhets sjuttioårsjubileum.

H. R.

Utbildningskurs i alkoholfrågan

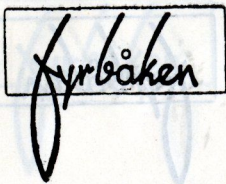
Centralförbundet för nykterhetsundervisning anordnar en allmän utbildningskurs i alkoholfrågan för studie- och undomsledare m. fl. under tiden 3—22 juli 1950 på Dalgländs folkhögskola, Färgelanda. Kursen beräknas få 50 deltagare, vilka av skolöverstyrelsen tilldelas stipendium till inackorderingskostnaden vid skolan. CFN ämnar därjämte söka att hos olika organisationer utverka bidrag till resekostnaderna. Ingen kursavgift förekommer.

Ansökningar inges till **Centralförbundet för nykterhetsundervisning, Tunnelgatan 19, Stockholm, senast den 10 maj.** Därvid uppgives ålder, yrke, medlemskap i organisationer av olika slag och meriter, som man i övrigt vill åberopa.

Sällskapsresor anordnas. Affärs- och samfärds-liv frodas. Kort sagt: spelen är byns verkliga innehåll och liv.

Den äldsta bevarade delen av texten är från 1662 men leder sitt ursprung från ett passionsspel från 1400-talet. Flera bearbetningar har givetvis förekommit, den mest omgripande år 1815 av en katolsk pater. Musiken är från 1811. Förutom de på scenen medverkande sätter nämligen byn också upp en orkester på 50 män och kvinnor. Vi sade, att de medverkande uppgick till nära tusentalet. Av dessa är naturligtvis de flesta endast statister, d. v. s. föreställer folkmassa, barn, soldater, judar, farisээр o. s. v. Men antalet namngivna roller uppgår i alla fall till över 100. Spelet ansluter sig naturligtvis mycket nära till evangeliernas framställning om Jesu lidande och död, och praktiskt taget varje person, som kunnat uppletas i evangelierna, återfinnes i spelet.

Det är föreskrivet, att alla de medverkande ska vara infödda bybor och amatörer. De spelar alltså utan minsta personliga ersättning. Till en början höll man så styvt på amatörregeln, att man inte ens tog någon regi eller anvisning utifrån — det skulle ju vara bybornas eget spel till tack för pestens avvärijande — men numera undervisas innehavarna av huvudrollerna inne i München i både talteknik och mera och regin är sakkunnigt upplagd under medverkan av främsta tillgängliga krafter. Men den bästa skolningen till spelets framförande är dock alltjämt traditionen. Ofta går rollerna i arv inom släkten — det anses vara en mycket svår förnärmelse, om en släkt utan giltig anledning (t. ex. om det finns en inom släkten, som kan uppbära rollen) från-tas en roll. Man får tänka på att rollen kanske gått inom släkten i trehundra år.

P R E S S K L I P P

Tidskrift för systembolagen:

Allt är levande genom traditionen: varje tonfall, varje rörelse, varje gest — helst ändrar man ingenting utan vill, att spelet ska gå som det alltid gjort, ord för ord. Alla inom familjen kan alla roller inom släkten. Barnen är så att säga infödda i spelet och motser med stor förväntan den dag, då också de ska få en roll — först barnrollerna, sen de halv-vuxnas och vuxnas massroller och kanske en gång, till sist, en av de namngivna, verkliga rollerna.

Nu låter man överallt i Oberammergau sen ett år tillbaka skägget växa, ty allt ska vara naturligt och äkta. Sminkning och liknande tillåtes inte. Även håret får växa ut att bli hängande på bibliskt sätt. Kommer man dit ner, möter man alltså vid vartannat steg på gatan på levande apostel eller en Maria. De allra största huvudrollerna utdelas nya för varje spelår och därvid är i första hand de inre kvalifikationerna avgörande. Man kan inte tänka sig att som t. ex. Jesus ta en hantverkare, som är känd för dåliga vanor, eller som jungfru Maria en kvinna, vars privatliv inte står över all kritik. Men naturligtvis väljer man också efter det yttre, så att utseendet ska bli så "likt" som möjligt. Just nu i höstas hade man alldeles särskilda svårigheter vid utväljandet av huvudrollerna, ty nu hade man också att ta hänsyn till politisk oangriplighet. Man fick ju inte riskera något genom att t. ex. till apostel ta ut någon, som bevisligen haft samröre med nazismen. Dessa svårigheter såg ett tag ut att helt enkelt riskera spelen, men de tycks nu vara övervunna. Men aldrig tidigare har man ställt upp med så många nybörjare som det blir nu.

Innehavarna av huvudrollerna utses nära året i förväg, ty de ska inte bara lära sig sina roller utan också leva sig in i dem, anpassa sig efter i utseende, uppträdande, klädsel och allt. Både Kristus och Maria blir nya i 1950 års spel. En gammal regel säger, att i manliga roller kan man använda alla från åldern 6 år till hur högt som helst, men i kvinnliga roller kan man använda endast ogifta och ingen i högre ålder än 35 år. Numera har man varit tvungen att pruta på kravet om att de medspelare ska vara infödda i byn; det räcker med att ha varit bosatt där i tjugo år. För året tänker man — efter framställning från högsta ort — göra ännu ett undantag. Byn rymmer cirka 1.200 flyktingar från Östtyskland. Flyktingarna själva kan inte räkna på att få vara med, men deras barn ska få vara med i barnroller. Det är vackert så.

Rollinnehavarna utses av en särskild styrelse, som väljes inom byn. För att man ska kunna bedöma vilka som har möjligheter att "göra sig", uppför man ett par mindre skådespel, ett med motiv från Gamla Testamentet och ett om pesten, som gav upphov till passions-

Antalet kvinnliga motboksägare ökade under 3:e kvartalet 1949 med 1.746 och utgjorde den 30 september 219.461. Den relativa ökningen var 0,80 procent mot 0,90 procent under samma tid föregående år.

Antalet kvinnliga motboksägare ökar följaktligen fortfarande något snabbare än totalantalet motboksägare. Ökningen är emellertid i fråga om såväl män som kvinnor något långsammare under 1949 än under 1948, vilket väl närmast torde sammanhånga med att den årskull, som under 1949 uppnår 25 års ålder, till följd av nativitetsminskningen under 1920-talet är mindre än motsvarande årskull föregående år. Denna minskning av årskullarna kan för övrigt väntas fortsätta ytterligare ett tiotal år framåt.

För närvarande är emellertid tillskottet av nya motboksägarer betydligt större än den sammanlagda folkökningen i åldrarna över 25 år. Trots en betydande avgång genom dödsfall och indragningar av inköpsrätten ökar antalet motboksägare med c:a 40.000 per år. Under åren 1946 och 1947 var denna ökning över 60.000 per år. Totala antalet personer i riket över 25 år ökade under

spelen. Dessa två skådespel avser också att ge en scenvana, och regissören har en möjlighet att putsa, där så behövs. Byn håller en särskild musikskola, där alla barn måste gå. Där skönjer man också de musikaliska anlagen och gör sina utval till orkestern.

Spelet uppförs 3-4 gånger i veckan under månaderna maj-september på en friluftsscenen, som rymmer 5.200 åskådare, som sitter under tak för att inte vädret ska kunna spela något spratt. Scenen ligger däremot alltså under öppen himmel, och regeln säger, att spelet måste gå, oavsett vädret, vilket många gånger kan föra till svåra situationer. Man kan t. ex. tänka sig att hänga som Kristus på korset i 22 minuter under het sol. Visserligen har rollinnehavaren stöd för fötterna och ett stöd i ryggen, så att han inte behöver hålla sig uppe med egen kraft, och spikarna slås inte genom hans handfiator utan mellan hans fingrar, så att han håller sig själv fast, men ändå...

Årets spel börjar söndagen före pingst och pågår till den 17 september. Framställningarna är ansträngande även för publiken. De pågår nämligen — med avbrott för matrast — från åtta på morgonen till närmare sex på kvällen. Men varje åskådare förklarar, att han inte ville ha spelet en timme förkortat. Oberammergauspelen är nämligen en absolut enastående upplevelse, som inte lämnar någon oberörd. Man går därifrån med en känsla av att ha själv fått uppleva det heliga dramat, flyttat 1900 år tillbaka i tiden och till ett annat folk i ett annat land.

1946 med c:a 75.000, under 1947 med c:a 44.000 och under 1948 med c:a 67.000. Då denna ökning till stor del utgöres av gifta kvinnor och åldringar, har följaktligen antalet motboksägare under de senare åren ökat snabbare än motsvarande folkmängd.

Aftontidningen:

Varför får inte mjölkpriset följa med priset på ölet? frågar godsägare Lingheimer i Jordbrukarnas Föreningsblad. Godsägaren konstaterar att vi har Europas lägsta mjölkpris och att den nuvarande prispolitiken ofelbart kommer att leda till minskat kreatursbestånd. För att stoppa denna hotfulla utveckling föreslår han att priset på mjölken skall få höjas med tre öre per liter varje gång priset på öl höjs med ett öre flaskan. Vi känner inte till om det finns något sådant samband mellan produktionen av öl och produktionen av mjölk att det skulle vara befogat att koppla ihop priserna på de båda produkterna. — Den bistra sanningen torde vara den, att mjölkpriset kan bli för högt alldeles oberoende av hur mycket ölet kostar. Vore det inte på tiden att också jordbrukarna börjar inse detta?

Dagen:

I den debatt om alkoholistsjukdom som pågått en tid i Dagens spalter, gör professor Israel Holmgren i dag ett uttalande, vari han polemiserar en smula mot dr Knöös' definitioner. — Jag har brukat framhålla att det skadat nykterhetsrörelsen att den krävt nykterhet ur moralisk synpunkt. Det har skadat den därför att de flesta människor inte kan gå med på att det ligger något omoraliskt i att förtära alkohol.

Kol ■ Koks
Byggnads-
material
■
Tegel
■
Trävaror

A/B KOLIMPORTEN-LAURENTS

Storgatan 26.

Tel. Namnanrop.

SUNDSVALL

AKTIVITETSGRUPPER

Vi kan — Vi måste.

Förutsättningen för fortsatt framgång är aktivitet från varje medlem och tillräckliga ekonomiska resurser.

Den 1 juli 1950 skall distriktet ha tre aktivitetsgrupper klara enligt följande:

Grupp 1.

Gruppen skall ekonomiskt säkra vår propaganda-, organisations- och instruktionsverksamhet i sådan omfattning att den kan ge resultat. Medlemmarna åta sig att under 3 år betala 10:— kr. i kvartalet. Minst 100 medlemmar i denna grupp.

Grupp 2.

Kunniga medlemmar skapa framgång. Vår studieverksamhet har ökat kraftigt. De stora årskullar som nu växer upp måste inlänkas i vår verksamhet. Vi har ett bra medel i studiearbetet och där kan vi skapa de ledare vi behöver. Vi måste återvinna vår slagkraft.

Medlemmarna i denna grupp åta sig att betala 5:— kr. i kvartalet under 3 år. Minst 100 medlemmar i denna grupp.

Grupp 3.

Vi börjar med barnen.

Vår ungdomsverksamhet har en stor och grundläggande uppgift. Denna grupp skall svara för att vår ungdomsver-

Det är inte omoraliskt men det är osunt. Alkoholfrågan är en fråga om kroppens och själens sundhet, en hygienisk fråga. Detta hindrar inte att en svår alkoholist, drinkare sa man förr, ett utmärkt ord som tycks ha kommit ur bruk, att en drinkare alltså genom sitt svåra alkoholmissbruk småningom blir en moraliskt förfallen individ. Den kroniska alkoholförgiftningen kan medföra svåra skador på hjärna och nervsystem och därigenom på själslivet. Det är en all-daglig erfarenhet. — — Det tycks på sina håll ha väck ont blod att Knöös förklarar att alkoholister finns bland präster, predikanter och medlemmar av nykterhetssällskap. Polemiken om detta tycks mig ha skenat över skacklarna. — — Det enda om denna sak som finns där är att Knöös på alkoholistanstalter träffat på åtskilliga mångåriga medlemmar av nykterhetsorganisationer. Att sådana fall finns har ju i diskussionen av ingen bestritts. Sådana elakartade fall av alkoholism bland nykterhetsfolket är naturligtvis ovanliga. Att ett beskedligare smygsupande oftare förekommer är däremot en allmän uppfattning. — — Den elakartade typ av alkoholister, för vilken Knöös reserverat detta namn, kan som han framhåller icke skyddas från sin sjukdom annat än genom livslång fullständig helnykterhet. Därav följer utan vidare nykterhetsföreningarnas ofantliga betydelse. Efter min erfarenhet utgöra de ett mäktigt stöd för de stackare som vill försöka göra sig kvitt sitt onda.

ksamhet, ungdomsloger och scoutavdelningar får nödiga ekonomiska resurser.

Medlemmarna i denna grupp åta sig att betala 2:— kr. i kvartalet under 3 år. Minst 100 medlemmar som inse ungdomsarbetets värde ansluta sig till gruppen.

Ljusblå optimister,

kanske ännu kraftigare uttryck, hör jag i andanom många medelpadsgodtemplare utbrista som läser detta förslag. — Ja, visst är vi optimister, kan man vara annat då man ser hur vår organisation gått framåt 1949 i de distrikt där man tar djärva tag. Vi har ju nästan lyckats. Vi står på tröskeln till framgången.

Tips:

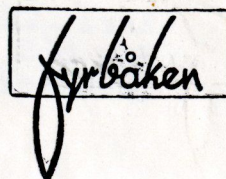
- 1) Varje loge utser en kontaktman för varje grupp.
- 2) Medlemskap i grupperna kan vinnas av enskilda, även utomstående, grupper och loger.
- 3) Tävlan inom logerna mellan grupperna om vem som hinner klara sin uppgift först.
- 4) Tävlan mellan logerna om vem som hinner klara sin uppgift först.
- 5) Teckningarna skall vara färdiga så att första inbetalningen kan ske den 1 juli 1950.

Då det gäller skaffa medlemmar i grupperna, bör vi åtminstone i första hand och då det gäller grupp 1 vända oss till äldre godtemplare, som av olika anledningar kommit ifrån det aktiva logearbetet, exempelvis genom kommunala uppdrag. Dessa medlemmar vill säkert göra en insats för den Orden, som helt visst fortfarande är dem kär. Glöm inte personer utom Orden. Är det svårt att skaffa "kapitalstarka" aspiranter, kan logemedlemmar slå sig samman om medlemskap, en grupp, ett gäng.

—●—

Tyska alkoholproblem

Tyskland har under efterkrigs-åren inte haft något egentligt alkoholproblem. Det har varit brist på sprit och framförallt har det inte funnits några pengar att köpa för. Det gamla tyska ölet har emellertid ånyo börjat tillverkas och bierstugorna har i sin återuppståndna gestalt tyvärr i rätt stor utsträckning kommit att förknippas med samlingslokaler av Folkets hus-typ. Men det dricks inte bara öl. Den av amerikanerna införda seden med short drinks, dvs. supar i små glas, har ganska begärligt anammats av tyskarna. Så inte lär det dröja länge förrän vi har alkoholproblemet aktuellt på ett mindre glädjande sätt. Den som berättar detta är or-

DT Erik Olsson 50 år

DT Erik Olsson uppnådde "mogen" ålder mitt under pressläggningen av denna tidning. Lite till mans har vi nog lite svårt att sätta oss in i att den visserligen stabile men alltså sällsynt ungdomlige Erik börjat vandringen på det andra halvseket, men alla uppgifter tycks bekräfta fenomenet. Vi skall här inte uppräknat alla de insatser han gjort på så många områden; det har redovisats tillförlitligt och utförligt på annat håll. Red. vill endast försöka göra sin svaga stämma hörd i hyllningarnas stora kör. Erik Olsson tillhör den inte alltför stora skara utpräglade idealister, som dessutom står med bågö fötterna fast på moder jord. Hans tankar dväljs i de höga, rena rymderna, men tappar aldrig kontakten med dagens verklighet. Han har en i bästa mening nykter syn på tingen, en självständig uppfattning, som han vet att hävda i alla lägen. Han är orädd och energisk och han är en pålitlig vän och kamrat. Vi hyller honom och önskar honom fortsatt framgång.

H. N-ng.

denssekreteraren i Tysklands storloge av IOGT Wilh. Biel från Hamburg. — — — När han talar om Tyskland menar hr Biel Västtyskland. Om vad som händer och sker inom Sovjetonen kan vi som bor i de västra zonerna inte yttra oss. — — — Men vi tror att det finns 500 à 1.000 godtemplare där. Dvs. någon loge finns nog inte och ännu mindre någon form av verksamhet.

Karl Andersson
Box 668
Skönsberg.

UTGIVARKORSBAND

Om tystnaden

Tystnaden är det element, i vilket vad stort skall bliva bildas för att slutligen fulländat och majestätiskt skrida ut till det liv, det skall behärska.

*

Allt för ofta gör orden tjänst, ej — som fransmännen säger — för att dölja tankarna utan för att hämma dem, så att det snart inte finnes något att dölja.

*

Vi talar endast i sådana stunder, då vi inte lever i detta ords djupare bemärkelse, i de ögonblick då vi inte vill komma i närmare förnimmelse av våra bröder, och då vi vill känna oss långt borta från verkligheten.

MAURICE
MAESTERLINCK.

Godtemplare! Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5 Sundsvall

Byggnadsaktiebolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. n.

AND. NISSES
Byggnadsingenjör

SUNDSVALL

Tel. namnanrop el. 55800

**HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN**

Gott VATTEN

BEGÄR OFFERT!

Tel. 58404, 56488.

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök **KPS** *Självservering* ideal-
matställe
för alla!!

Inga
drickspengar

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFORENINGEN

SE nyktert på inköpstrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Konsum-baren

i Ånge har blivit en fullträff.
God och vällagad mat till låga
priser.

Inga drickspengar.

KONSUM ÅNGE m. o.

polyfoto

12, 20 eller 48 bilder

All slags fotografering utföres
såsom reklam-, hem- och ute-
fotografering m. m.

Adress:

Köpmangatan 7

Telefon 4500

Affärstid: vardagar kl. 9—6,
lörd. kl. 9—5, sönd. kl. 3—5.

erhålls säkrast genom borrhning i berg eller jord.

F:a Brunnsborringar
Långgatan 64 — Sundsvall
Försälj. Pumpar, hydroforer.

LANSJÅR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser

Affischer

Program

Papper och Kuvert

samt Brevkort

Biljetter etc.

**God kvalitet —
Rimliga priser!**

Nya Samhällets

Boktryckeri

**Köpmangatan 5
Sundsvall**

Best.-tel. 4588